

Mlaš tednik

kulturno - politično glasilo

svetovnih in domačih dogodkov

Postni urad Celovec 2 — Verlagspostamt Klagenfurt 2.

— ure, nakit in drugo pri urarskem mojstru

Gottfried Anrather

Klagenfurt, Paulitschgasse 9

Popravila izvršim takoj in solidno, kupujem in zamenjam zlato in srebro (tudi strto zlato).

LETO XVI./STEVILKA 4

CELOVEC, DNE 23. JANUARJA 1964

CENA 2.— SILINGA

Duhovno je glavno

Kako nekaj čudovito lepega in velikega je moderni svet s svojimi izrednimi uresničitvami. Nad stvarmi, ki nas obdajajo, se stalno širi in utrjuje človekova oblast. Upravičeno je človek ponosen na svojo moč nad materijo in življenjem.

Človek je v resnici kralj stvarstva.

Toda, pozor!

Cilj civilizacije je človek, njegova sreča.

A kaj vidimo v tej veličastni zgradbi sodobnega človeštva?

Dani so zunanji pogoji za srečo, a človek ni srečen. Morda še nikoli ni bil tako nesrečen, kot je danes. In ob začetku novega leta imamo še redno dovolj razlogov, da s tesnobo v srcu gledamo v prihodnost.

Od kod to? Kje je krivda? Kako naj presojamo današnjo civilizacijo in njenega nositelja, človeka?

Na misel nam prihajajo besede našega Gospoda: „Po njihovih sadovih jih boste spoznali.“ Krivica, laž, nasilje, moralna izpričenost, suženstvo, milijoni izgnancev, kri in solze... To so sadovi, ki na ves glas kriče, da v današnjem svetu nekaj ni v redu. Vse to ni slučajno. Svoj izvor ima v razne-rah, ki jih je povzročil človek.

Krivda je tedaj v človeku.

Čim bolj namreč človek po znanosti in tehniki obvladuje vesoljstvo, tem bolj zgublja oblast nad svojim notranjim svetom.

Človek se potaplja v skrivnost vsemirja. Prodira v vesoljstvo ter odkriva milijarde in milijarde novih svetov, meri njihova čudovita pota, spozna njihovo ogromnost in oddaljenost. Človek se potaplja v neizmerno mali svet atomskih jeder ter kroti njihovo silo. Ali isti človek se zgublja v skrivnostih svojega lastnega bitja.

Hoče voditi svet, a ne zna voditi svoje lastne osebe.

Kroti materijo, toda, ko bi moral, kot lepo pravi Quoi, osvoboditi od njene tiranije, živeti bolj po duhu, se dogaja prav nasprotno: spolnjenost materije se obrača proti človeku. Človek postaja njen suženj. Za duhovno v njem ni več mesta.

In tu se začne njegova tragika.

Človek je duhovno telesno bitje. Ni samo duh in ne zgolj materija. Duh in materija! To je človek. Oboje je potrebno, ali duh je odločilen. Duhovno je glavno.

Ako človek zgubi duha, zgubi nekaj bistvenega. Ni več človek.

Ker duh rodi zamisel, se materija organizira v človekovih rokah in se dvigajo zgradbe. Ker si duh zamisli načrt, more zrasti mesto, more stroj zapustiti delavnico, se prenavlja obliče zemlje. Ker duh zasnuje lepoto, marmor postane umetnina, pojo strune ter harmonirajo barve. Ker duh hiti naproti drugemu duhu, zaživi ljubezen, se družijo ljudje in se poraja človeštvo.

Duhovno je glavno.

Ako se pa duh pokvari, je človek v nevarnosti. Kajti telo, ki ga je ljubil; stroj, ki si ga je zamislil; mesto, ki ga je postavil; svet, ki ga je gradil s takimi žrtvami, se obrnejo proti njemu ter ga zdrobe.

Materija se je tako znova odtegnila človekovi vladi.

Ni več človeka! Ni več civilizacije!

Vse je treba na novo začeti.

Tako so se v zgodovini druga za drugo rušile civilizacije. Redkokdaj zaradi pritiska od zunaj. Večinoma so propadle same od sebe, razjedene od notranje gnilobe.

Očitno je, da naši civilizaciji, na katero smo tako ponosni, grozi ista usoda. In zaradi istih vzrokov.

Naši civilizaciji sicer preti nevarnost tudi od zunaj, na njenih geografskih mejah, a mnogo večja nevarnost ji grozi v srcih njenih nosilcev. Tu je črv, ki razjeda zlato jabolko naše kulture ter širi razkroj in gnilobo.

Ni tedaj posebno važno to, da si more človek jutri ali pojutrišnjem utreti stalno pot v vesoljstvo. Važnejše je to, kakšna bo vsebina, kakšna bo podoba tega človeka.

Vse torej zavisi od tega, ali bo v človeku duh vladal nad materijo ali pa materija nad duhom. Ako duh tako čisto tone pod materijo, ki je na zmagovalnem pohodu, se to dogaja iz razloga, ker duh ne pozna ali pa ne prizna začetnika duha in materije — Boga.

Avstrija bo praznovala 12. februar

Na včerajšnji seji ministrskega sveta so sklenili v spomin na tragične dogodke pred 30 leti, dne 12. februarja 1964, prirediti skupno proslavo zvezne vlade.

S to proslavo hočeta obe vladni stranki nazorno pokazati, da sta proti vsaki ponovitvi tako žalostnih dogodkov, ki so se zgodili, 12. februarja 1934, v Avstriji.

Februarske svečanosti se bodo vršile na Dunaju na Trgu junakov in na glavnem po-

kopališču. Na Trgu junakov bo govoril zvezni kancler dr. Gorbach, na glavnem pokopališču pa podkancler dr. Pittermann.

Na obeh proslavah bodo sodelovala odposlanstva zvezne vojske in izvršne oblasti, povabljeni gostje iz vseh slojev ljudstva, še živeči sorodniki februarških žrtev in odposlanstva zakonodajnih ustanov. Pričakujejo tudi veliko število delegacij različnih podjetij.

Predlog ZDA Moskvi: „Sklenimo totalen mir“

Ameriški predsednik Johnson je odgovoril na novoletno poslanico premiera Hruščova, ki je v svoji poslanici predlagal sklenitev mednarodnega sporazuma, s katerim bi se odpovedali uporabi sile pri poravnavanju omejskih sporov.

Odgovor ameriškega predsednika je bil dokončno sestavljen po posvetovanjih z vladami zahodnih držav.

V odgovoru na premiera Hruščova pravi Johnson, da je taka pogodba za Združene države premalo. Da pa bomo svetu omogočili resničen, pravi mir, bi se morale vse države zato zavezati, da se bodo odpovedale vsaki uporabi sile.

Hruščov si je hotel s svojim predlogom v

prvi vrsti zasigurati mejo na Labi pred napadom z Zapada in s tem indirektno priznanje Vzhodne Nemčije kot samostojno državo.

Johnson je sicer pripravljen sovjetski predlog sprejeti, toda samo pod pogojem, če se Sovjeti istočasno zavežejo, da se odpovedo svoji razdiralni politiki v svetu, prenehajo biti dobavitelj orožja in podporniki revolucij in prevratov.

Hruščov je zahteval od Združenih držav, da naj se vendar sprijaznijo s položajem v Nemčiji. Sedaj pa zahtevajo isto ZDA od Sovjetov, da naj opuste na Kubi in v drugih državah sveta aktivno podporo revolucionarjem in upornikom v vojnah, ki so naperjene proti Zapadnemu svetu.

Razgovor Johnson — Segni

Italijanski predsednik Segni je minuli teden obiskal Združene države in se sestal s predsednikom Johnsonom. Imela sta važne razgovore. Skupno poročilo govori o zbolšanju položaja med Vzhodom in Zahodom.

V skupnem poročilu opozarjata oba predsednika, kako važno je najti način za zboljšanje odnosov med Vzhodom in Zahodom. Izrazila sta upanje, da bo Sovjetska zveza pozitivno odgovorila na prizadevanja Zahoda v tej meri.

Predsednik Johnson in italijanski predsednik Segni sta se strinjala, da je treba na bližnji razorožitveni konferenci v Ženevi priti na dan z novimi predlogi, prizadevajč si, da bi dosegli uspeh. Oba predsednika sta tudi za okrepitev atlantske skupnosti in da je potrebno stalno sodelovanje na poti do evropske enotnosti.

Bližnja »Kennedyjeva runda« pogajanj o znižanju tarif v okviru GATT (ki bodo v

Ženevi), mora biti odločna, z namenom, da se pospeši mednarodna trgovina na libe-ralnejši podlagi.

Na koncu sporočila je rečeno, da so gledišča obeh predsednikov o vrsti vprašanj enaka.

Novi predsednik deželnega sodišča v Celovcu

Minuli petek je bil slavnostno zaprisežen novi predsednik deželnega sodišča v Celovcu dr. Rudolf Pichler.

Svečanemu dejanju so prisostvovali, poleg pravosodnega ministra dr. Brode, tudi deželni glavar Wedenig, predsednik deželnega zbora Tillian, predsednik višjega deželnega sodišča dr. Lacwmaier iz Gradca in drugi.

Prejšnji predsednik deželnega sodišča dr. Martinek je bil upokojen.

ta na njegovem sodnem stolu in velike duhovnike na njihovih mestih ter se zadovoljil z dvanašterimi ribiči, ki jih je vzgojil po svoje, jih napolnil z božjim duhom in jih poslal na pot za obnovo sveta po obnovi človeštva.

Duhovno je glavno.

Vzemimo si k srcu modre besede škofa Sheena, ki pravi: »Skušajte premagati svojo sebičnost, obvladati lakomnost, uničiti greh in, ako se vam bo posrečilo na Kalvariji krščanskega samopremagovanja ustvariti obnovljeno krščansko življenje, življenje duha, se boste po Kristusovem vzvišenem zgledu dvignili do največjih revolucionarjev sveta — postali boste svetniki.«

Čisto jasno je, da takih revolucionarjev najbolj potrebuje današnji svet, svet atomskih jeder in sputnikov.

Duhovno je glavno.

Duhovni strani našega življenja spet priborimo njeno veljavo! Ne mirujmo, dokler ne bomo med snovnim in duhovnim, med časnim in večnim v našem življenju vzpostavili tisto razmerje, ki ga je določil Jezus Kristus!

V tem je rešitev vseh problemov, ki tako grozeče vise nad današnjim svetom. Tudi rešitev našega narodnega problema. Vzemimo si k srcu opomin velikega Dostojevskega, ki je zapisal: »Končno vse zavisi od tega, ali vzamemo Kristusa za najvišji ideal ali ne.«

V. Z.

Mesto nadzornika za dvojezično šolsko razpisano

V območju deželnega šolskega sveta za Koroško je razpisano po členu 32, odstavek 1 manjšinskega šolskega zakona BGBl št. 101/1959, mesto okrajnega šolskega nadzornika za nadzorovanje ljudskih in glavnih šol s slovenskim učnim jezikom, nadzorovanje slovenskega pouka na dvojezičnih šolah (ljudskošolski razredi, ljudskošolski oddelki) in šolah s slovenskimi glavnošolskimi razredi ter oddelki kakor tudi za nadzorovanje prostovoljnega pouka slovenščine na osnovnih in glavnih šolah.

Za zasedbo tega mesta pridejo v poštev samo učitelji z usposobljenostjo za pouk nemškega in slovenskega učnega jezika (Lehrbefähigung für den Unterricht in deutscher und slowenischer Unterrichtssprache) na ljudskih in glavnih šolah in so se že udeleževali na ljudskošolskem področju.

Prošnje je treba uradnim potom oddati najkasneje do 29. februarja 1964 pri deželnem šolskem svetu v Celovcu. Prošnji je treba dodati lastnoročno napisan življenjepis.

Dunaj, 9. januarja 1964.

Za prosvetnega ministra:
Wohlgemuth

Po »Wiener Zeitung« z dne 17. januarja 1964.

- K R A T K E V E S T I -

● Na otoku Javi (Indonezija) so vojaške enote v široko zastavljeni zatiralni akciji uničile 3,5 milijona podgan. Vojsko so vključili zato, ker so podgane, ki so se močno razmnožile, ogrožale celotno letino riža in jim prebivalstvo samo ni moglo do živoga.

● Na dunajski univerzi je doslej vpisanih nad milijon slušateljev. Univerza »Alma Mater Rudolphina«, ki vodi in hrani matične knjige o vpisu vse do leta 1377, je že začela razpravljati o proslavi 600-letnice obstoja in delovanja, ki bo leta 1965.

● Statistiki so ugotovili, da je bilo lani 31. decembra 19.177.000 Jugoslovancev. Ali točneje, za 235.791 več kot natančno pred letom dni. Toliko znaša namreč naravni prirastek tega leta. Od tega jih ima Slovenija 1.626.000.

● V New-Yorku je začela izdelovati družba »Western Electric« telefonske aparate z 12 tipkami namesto sedanje vrtiljve številčnice. Prednost: večja zanesljivost in polovico krajši čas, potreben za vzpostavitve zveze.

● Par novih pretesnih čevljev je povzročil 57-letnemu Enricu Fallappi iz Ancone (Italija) nekaj odrgnin, iz katerih je nastala infekcija tetanusa. Možu je postalo slabo in svojci so ga dali v bolnico, kjer so zdravniki ugotovili tetanus.

● Znano je, da Irci radi pogledajo v kozarec. V prečrni družbi zlahka pride kaj navzkriž. Beseda da besedo, okajeni, pijani gostje se spoprimejo, ta ali oni pograbi stol in končno je vse zdrobljeno. To je imel v mislih gostilničar, ki je na vidnem mestu pritrdil tablo z napisom: »Goste vljudno prosim, naj svojih sporov ne gladijo s stoli in z drugim inventarjem. V ta namen se dobijo pri nas gumijevke... Vprašajte pri točaku!«

Prošt dr. F. Kimovec — umrl

Pretekli teden so pokopali v Ljubljani apostolskega protonotarja prošta stolnega kapitulja ljubljanske nadškofije, skladatelja in priznanega glasbenika Franca Kimovca, rojenega v Cerkljah pri Kranju 21. septembra 1878. Za mašnika je bil posvečen 14. julija 1902.

Pri naši Mohorjevi družbi sta izšla dva dela knjige »Gospod Šimen«, v katerih slika pisatelj Ilija življenje v Kimovčevi rojstni fari (in tudi njega).

Politični teden

Po svetu . . .

„POTOVALNA MRZLICA“

se je prišla vidi zelo mrzlim januarjem dnevni številni državnikov in politikov.

Ministrski predsednik Zah. Nemčije dr. Erhard je bil prejšnji teden dva dni na uradnem obisku v Angliji, kjer se je razgovarjal z britanskim min. predsednikom Alec Douglas-Home. Med drugim so bili na dnevnem redu politični in gospodarski razgovori; posebno pozornost sta posvetila rešitvi spornih vprašanj, pri čemer je dr. Erhard izrecno poudaril, da mora biti tudi Velika Britanija vključena v Evropsko gospodarsko skupnost (EWG), ker bi sicer v nasprotju s slučajem ta ostala ohranjena. Nadalje se je zavzel tudi za to, da je treba doseči zblizanje tudi med ostalimi šestimi državami Male proste trgovske cone (t. j. EFTA: Norveška, Danska, Švedska, Avstrija in Švica) in med EWG. — Po poročilih listov so vsa pogajanja in razgovori obeh predstavnikov vlad potekali v lepi harmoniji in prijateljskem vzdušju, brez vsakršnega pomembnejšega nasprotja.

Približno iste dni je italijanski državni predsednik Segni (v spremstvu zunanjega ministra Saragata) kot prvi od tujih šefov držav obiskal novega predsednika ZDA Johnsona. Njuni razgovori so se v glavnem nanašali na obstoječe politično in gospodarsko stanje in potrebno izboljšanje odnosov med Zapadom in Vzhodom. V soglasnem zaključnem poročilu je izražena skupna želja in upanje, da bo tudi Sovjetska zveza v pozitivnem smislu odgovorila na prizadevanja Zapada glede omenjenega izboljšanja.

Tudi indonezijski državni predsednik Sukarno je moral pretekli teden napraviti nekoliko neprijetno potovanje na Japonsko, kjer se je sestel z min. predsednikom Ikeda. Rad bi dosegel japonsko pomoč in posredovanje v spornih vprašanjih med Indonezijo in med šele lani ustanovljeno njeno sosedno zvezno državo Malezijo. Iste dni je bil v Tokiu severnoameriški minister pravde Robert Kennedy, ki se je prav tako razgovarjal s predsednikom Sukarnom, in sicer glede razširjenja operativne dejavnosti ameriškega ladjevja od Tihega do Indijskega oceana kakor tudi glede dodelitve ameriške gospodarske pomoči Indoneziji, vendar to — kot javljajo iz dobro poučenih virov — samo pod pogojem, če Indonezija ne bo več ogrožala mlade Malezije.

TUDI „RDEČI OBLASTNIKI“

se ne bojijo nikakih vremenskih nepravilnosti in mraza. S tople Kube je prejšnji ponedeljek odletel njen predsedniški diktator Fidel Castro na uradni obisk in na prošnjo pomoči v zamrznjeno in zasneženo Moskvo, kjer so ga sprejeli z vsemi častmi in nadvse prijazno vsi najvidnejši sovjetski državniki z Brežnjevom in Hruščevom na čelu.

Politično precej zanesljivi krogi so z ozirom na to mnenja, „da je Castro verjetno že pokazal pripravljenost, iti v bodoče po poti, ki mu jo je Moskva že vnaprej začrtala. Kajti celó tako izpreminjajoč se (kamelionski) značaj, kot je Castro, skoraj ne more pričakovati, da bi lahko kar naprej sedel med dvema komunističnima stoloma. Sicer bo kaj kmalu moral ugotoviti, da Sovjeti ne bodo več dolgo kazali pripravljenosti, potrošiti vsak dan 1 milijon dolarjev za človeka, ki se ne more odločiti, ali bi „potegnil“ z Moskvo ali s Pekingom, pa naj bo vrednost njegovega rdečega režima tik pred vrati ZDA še tako velika.“

Iz Rima je odšla pred nekaj dnevi na uradni obisk v Jugoslavijo delegacija italijanske KP z njenim glavnim tajnikom 70-letnim Palmirom Togliattijem na čelu. Po časopisnih poročilih, so se razgovori, ki „so potekali v prirčnem in prijateljskem vzdušju, nanašali na nekatera vprašanja iz mednarodnih odnosov in na pereče probleme mednarodnega delavskega gibanja“. — V mednarodnih političnih krogih omenjajo v zvezi s tem Togliattijevim potovanjem, da je skoraj gotovo on tisti, ki ima glavne zasluge za poravnavo ideološkega spora med jugoslovanskim „revizionističnim“ komunizmom in med KP Sovjetske zveze oz. Hruščevom.

Po vroči Afriki pa že več tednov „straši“ s svojim številnim spremstvom oblastnik komunistične Kitajske Ču En-lai,

ki išče tam okoli prijateljev in zaveznikov in, če treba in je kazno, ponuja tudi pomoč. V Tunisu je dosegel, da je ta država obnovila diplomatske odnose s Pekingom, nekatere druge pa so mu obljubile, da bodo podprle njegovo prošnjo za sprejem Rdeče Kitajske v Združene narode. — Med potovanjem seveda ni pozabil na svojega najboljšega zvestega satelita in opodo — na Albanijo — in je priletel tudi tja na krajši obisk, nato pa zopet nazaj v toplejšo Afriko.

KRVAVI NEMIRI NA ZANZIBARU

Vzhodnoafriški otok Zanzibar je šele pred dobrim mesecem lani 12. decembra postal samostojna država. A že pred nekaj dnevi je bil deležen krvavega državnega udara, pri katerem je bilo večje število ljudi, zlasti politikov, umorjenih oziroma ranjenih. Kot vodja upora je nastopil samozvani „maršal“ Okello, ki je zelo surovo nastopal proti pripadnikom dosedanje sultanove vlade oz. oblasti.

Po poročilih zapadnih politikov se je v zadnjih dveh letih začel komunizem precej močno širiti na tem otoku in pridobival pripadnike zlasti med Afrikanci-črnci. Ti tvorijo večji del prebivalstva na tem otoku, dočim so manjšina Arabci, ki pa so zaradi večje sposobnosti in izobraženosti imeli skoraj vso oblast v rokah. Moskva in Peking sta se kot v ostalih prebujajočih se afriških pokrajinah oz. državah tudi tu trudila, da ga pridobita zase, vendar izgleda, da ima pri tem Peking več vpliva, kar se dá posneti tudi iz pisanja sovjetskih časopisov, ki so v nekateri zadregi. Tako pišejo moskovska „Izvestija“, da s padcem sultana še ni podana nikaka rešitev števil-

nih problemov, ki bi jih bilo treba rešiti v korist tamkajšnjega prebivalstva.

Po mnenju Zapada utegne Zanzibar s pripadajočimi otoki postati „druga Kuba“ — in sicer za Afriko.

FRANCIJA BO PRIZNALA PEKING?

Veliko začudenje je konec preteklega tedna vzbudila alarmantna vest iz Pariza, da namerava Francija normalizirati odnose do komunistične Kitajske. Tuji zapadni politiki so mnenja, da zaenkrat še ne bo prišlo do vpoveditve diplomatskih stikov, pač pa do ureditve francosko-kitajskih odnosov na kulturnem, tehničnem in trgovinskem področju, kar se bo verjetno zgodilo že v prihodnjem mesecu.

Ob tej novici se spomnimo na nedavno pohuradno potovanje bivšega francoskega ministrskega predsednika Edgarja Faureja na Kitajsko oz. v Peking, kjer se je mudil več dni, in to, kot vedó povedati zanesljivi viri, na izrecno željo generala de Gaulle oziroma z njegovim dovoljenjem in vednostjo. Faure je tedaj ob neki priliki izjavil, da bi bilo možno „normalizirati“ odnose med Francijo in Rdečo Kitajsko, ne da bi bilo zato potrebno opustiti diplomatske stike z nacionalno Kitajsko na Formozu.

V ZDA so vse te vesti vzbudile veliko negotovanje proti predsedniku de Gaulle in bo to verjetno privedlo do poslabšanja odnosov med Washingtonom in Parizom, kajti francosko priznanje Rdeče Kitajske bi nasprotovale interesom ZDA in Atlantske zveze, hkrati pa bi podprlo Kitajsko v njenih namerah, z vsemi sredstvi vsiliti tudi drugim državam komunizem.

Politični krogi nacionalne Kitajske so v zvezi s temi vestmi iz Pariza izjavili, da bo Taipeh (glavno mesto Formoze) takoj prekinil diplomatske odnose s Francijo, če bo ta res priznala Rdečo Kitajsko.

. . . in pri nas v Avstriji

PODKANCLER DR. PITTERMANN V BEOGRAD

Proti koncu lanskega leta se je mudil predsednik jugoslovanske zvezne skupščine Edvard Kardelj na uradnem obisku v Avstriji. Ob tej priliki je povabil avstrijskega podkanclerja dr. Pittermanna, naj obišče Jugoslavijo.

Kot sedaj poročajo z Dunaja oziroma iz Beograda, bo dr. Pittermann ta obisk vrnil prihodnji teden, ko bo 28. januarja odšel za pet dni v Jugoslavijo. Ogledal si bo nekaj najvažnejših industrijskih podjetij in se razgovarjal o avstrijsko-jugoslovanskem sodelovanju pri gradnji tamkajšnjih novih železnih in veelektrarne na Donavi pri Železnih vratih kakor tudi pri donosnejši izgradnji te rečne ožine.

V kratkem bo prišla v Beograd tudi skupina strokovnjakov iz avstrijskih podržavljenih podjetij. Razpravljali bodo o možnosti sodelovanja avstrijsko-jugoslovanske industrije v drugih državah.

SPOR O PODRŽAVLJENIH PODJETJIH

med zastopniki OeVP in SPOe še ni poravnano. Pač pa obstajajo po zadnji seji skupnega gospodarskega odbora 14-ih (7 iz OeVP in 7 iz SPOe) nekoliko boljši izgledi za doseg sporazuma. Predsednik poslanske skupščine dr. Maleta, ki je tudi član omenjenega odbora, je v imenu OeVP predlagal, naj bi vsa vprašanja glede podržavljenih industrijskih podjetij razdelili na pet delovnih področij, upoštevajoč pri tem trgovski in tehnični značaj posameznih podjetij. Teh pet področij je: železarstvo oz. jeklarstvo; premog; pisane kovine; strojna gradnja; nafta (bencin itd.).

V krogih OeVP so mnenja, da je nekoliko popustila socialistična ozkosrčnost, ker pri določanju omenjenih 5 delovnih področij niso več vztrajali pri svoji zahtevi, da je treba nerentabilna (pasivna) podjetja pridružiti rentabilnim (aktivnim).

GOSPODARSKI NASLEDNIK INŽ. RAABA

Po veličastnem pogrebu pokojnega kanclerja inž. Julija Raaba so se sestali člani Zvezne trgovske zbornice k žalni seji, na kateri so govorniki podčrtavali nevenljive pokojnikove zasluge za to glavno gospodarsko korporacijo v državi; saj je dejansko bil on pravi njen ustanovitelj in neumorni pospeševatelj.

Seveda pa je bilo ob tej priliki tudi že načeto vprašanje, kdo naj postane novi predsednik zbornice. Kot se izza kulis izve, so v glavnem trije kandidati: trgovski minister dr. Bock, narodni poslanec in

vodja oddelka za trgovino v Dunajski trgovski zbornici Otto Mitterer in predsednik te zbornice ing. Rudolf Salinger.

DEŽELNOZBORSKE VOLITVE NA GRADIŠČANSKEM

so predvidene na letošnjo cvetno nedeljo, 22. marca. To bodo prve važnejše volitve po znani koalicijski krizi med OeVP in SPOe lani poleti. Zato nekateri politiki njihov izid že sedaj nestrpnost pričakujejo. Mnenja so, da bodo verjetno predznak za izid ostalih volitev.

V sedanjem gradiščanskem deželnem zboru ima OeVP 16 poslancev, SPOe 15, FPOe pa 1. Ker sta si obe glavni stranki precej enaki, bo volilna borba verjetno precej napeta, saj bo vsak glas lahko odločilen.

PERSONALNA VPRAŠANJA

spet povzročajo skrbi članom vlade. Na zadnji ministrski seji so sicer precej hitro rešili več drugih točk, pri obravnavanju vrste personalnih (uradniških) zadev pa zopet ni prišlo do sporazuma.

To so zlasti razna predlagana imenovanja in povišanja, katera pa niso bila izvršena zaradi ugovora ene ali druge koalicijske stranke (tako n. pr. naj bi bil vojaški poveljnik Koroške polkovnik Ant. Holzinger povišan v brigadirja, čemur pa se upirajo socialisti). OeVP hoče sedaj vse te sporne točke predložiti v rešitev koalicijskemu odboru obeh strank, nad čimer pa baje socialisti trenutno niso posebno zainteresirani.

6 Wilsonovih točk za pogajanja o razorožitvi

Britanski laburistični voditelj Harold Wilson je obrazložil prejšnji teden načrt šestih točk za nadaljevanje ženevskih pogajanj o razorožitvi. Načrt je bil predložen zunanjemu ministru Butlerju s predlogom, naj britanska delegacija v Ženevi da nove pobude, ki jih načrt omenja.

Wilson je v svojem govoru v Kilburnu obrazložil šest točk načrta: 1. Splošen sporazum, da se preneha nadaljnje višanje vojaških izdatkov. Medtem ko so ZDA in SZ sporočile enostransko znižanje vojaških izdatkov, ima britanska vlada v načrtu zvišanje teh izdatkov, zlasti za „drage in nepotrebne načrte, ki jih narekujejo samo prestižni pogledi“.

2. „Zmrznjenje“ jedrskega orožja v Vzhodni Nemčiji, v Zahodni Nemčiji, na Poljskem in v ČSSR.

SLOVENC

doma in po svetu

† Dr. Fran Šijanec

V Mariboru je umrl pretekli teden dr. Fran Šijanec, ravnatelj zavoda za spomeniško varstvo in ugledni slovenski umetnostni zgodovinar. Pred dvema letoma je slavil svojo 60-letnico.

Niko Kuret: „Ziljsko štehanje“

Izpod peresa Nika Kureta je izšla peta publikacija Inštituta za slovensko narodopisje pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti v Ljubljani. Avtor je postavil na začetek uvoda v svojo razpravo staro pesmico štehanje iz Brda pri Šmohorju: „Mi smo poubče Lublančan, smo bariguo ubijal...“, kar je ponosen spomin na skupino Ziljanov, ki so se leta 1821 s svojim štehanjem postavili tudi v Ljubljani.

Knjiga je izšla prav ob 150-letnici prvega anonimnega spisa v celovski „Carinthii“ pod naslovom „Züge aus der Sitten der Gailthaler“, v katerem beremo tudi prvi opis te značilne ziljske igre prebivanja soda, ki je element nekdanje viteške igre na tarčo ljudsko demokratizirala v kmečkem okolju. Spis, čigar nepodpisani avtor je bil mladi slovenski jezikoslovec in pesnik Urban Jarnik, je že takoj vzbudil pozornost med vsemi, ki so se zanimali za slovansko narodopisje ali etnografske posebnosti nasploh, na Dunaju in drugod. Vendar pa kljub svoji popularnosti, čisto turistični privlačnosti in priznanju ta edinstvena igra ziljskih Slovencev vse do časa izpred 30 let ni bila deležna tudi neke temeljite znanstvene obravnave. Ko pa se je že tega neko lotil, je bil to prvi nemški avtor, ki je, tako rekoč razumljivo, poizkušal dati temu nemški pečat. Tembolj dragoceno in nujno je bilo torej, če se je po pionirskem delu Franceta Marolta in nekaterih drugih slovenskih folkloristov, ki so objektivno razgnili nekatere specifičnosti in hkrati slovenske poteze te navade že v preteklih letih, tega zdaj lotil še Niko Kuret, ter terno v kompleksni podobi, hkrati kot temeljit znanstveni poseg in hkrati kot poljudno branje, posredoval javnosti.

Posebna odlika Kuretove razprave je v tem, da je to tipično ziljsko navado, prikazano ne le vestno, ampak tudi z neposrednim in toplim posluhom za slovenske koroške ljudi, obenem postavil v neki širok evropski okvir, primerjajoč ziljsko štehanje z drugimi zgodovinskimi in še živimi oblikami podobnega zadevanja tarče od rimsko-srednjeveške quintane do sodobnih ostankov viteških iger v Zahodni Evropi.

Nov slovenski mladinski film

V Ljubljani predvajajo nov slovenski mladinski film, ki ima naslov „Srečno, Kekec“. Film je — kot naslov pove — nadaljevanje zgodbe o priljubljenem Kekcu in za ogrodje služi znana mladinska povest pokojnega pisatelja Vandota. Toda scenarist Ribič se je držal Vandotove povesti le zelo ohlapno in je napravil filmsko zgodbo mnogo bolj fantastično, kar ji ni v prid. Vanjo je natpal tudi preveč dobrih nauk oziroma vzgojnih nasvetov, kot pravijo kritiki. Ti so zadovoljni z mladimi igralci, zlasti s Florjančevom in Meletom, ki sta igrala Mojco in Rožeta, pa tudi z odraslimi igralci. Hvalijo tudi snemavce Ivana Marinčka in njegove pomočnike. Manj pa so zadovoljni s tehničnimi stranmi filma, z barvo in sinkronizacijo. To je prvi slovenski barvni film. Zrežiral ga je Jože Galč. Posnet je bil v slovenskih Alpah, delno na višini preko 2000 metrov.

Josip Ribičič „V kraljestvu palčkov“

Slovensko gledališče v Trstu je pripravilo za otroke veselo presenečenje z uprizoritvijo pravljicne igre Josipa Ribičiča „V kraljestvu palčkov“. Igro je zrežiral Joško Lukež z velikim uspehom.

3. Ustanovitev opazovalnih postaj proti nenadnim jedrskim napadom; te postaje naj bodo sestavni del inšpekcijskega sistema, da se ohrani „zmrznjenje“ jedrskega orožja.

4. Sporazum, da se prepreči širjenje jedrskega orožja. „Prava nevarnost večstranske jedrske sile NATO,“ je izjavil Wilson, „je dejstvo, da bi sporazum o ustanovitvi te sile omogočil državam, ki nimajo jedrskega orožja, da bi sodelovale v večji meri pri uporabljanju tega orožja, in bi lahko prispeval k njegovemu širjenju“.

5. Napraviti je treba nov poskus za sporazum, ki naj prepove vse jedrske poskuse, tudi podzemeljske.

6. Britanska vlada bi morala diskutirati o sovjetskih predlogih za nenapadalo pogodbo, in podpis te pogodbe ne bi pomenil diplomatskega priznanja Vzhodne Nemčije.

Slovo od pisatelja Ks. Meška

Kot smo že poročali, je umrl dne 11. 1. 64 v slovenjegraški bolnici starosta slovenskih pisateljev, častni kanonik, župnik, na Selah preč. g. Fr. Ks. Meško.

Dosegel je s svojimi 90 leti izredno starost, s svojim neumornim, z ljudskim življenjem tesno povezanim pisateljskim delom pa splošno popularnost pri vseh slov. rojakih širom sveta. Ni slov. pisatelja, ki bi v isti meri zajel vso mehko slovensko dušo in pred bralci razgrnil vso neizmerno lepoto naše slov. besede. Ni slov. pisatelja, ki bi v isti meri kot Meško dvignil iz neznanih gločin duhovne vrednote slovenskega človeka, ožarjene od njegove lastne dobrote in plemenitosti. Najbolj lepo je to misel izrazil ob Meškovem grobu g. ravnatelj dr. Sušnik, ki je pokojniku izrekel posebno zahvalo v imenu vseh tistih romarjev, ki so neprestano prihajali k njemu v Sele, da bi prejeli blagoslov Meškove dobrote in samote.

22 let svojega duhovniškega življenja t. j. od mašniškega posvečenja l. 1898 — pa tja do izгона leta 1920 je Meško posvetil našemu slov. ljudstvu na Koroškem. Koroško je ljubil kot svojo drugo domovino in ji je v svoji povesti »Na Poljani« postavljal neminljivi spomenik. Koroška mu je ostala do smrti »domovina v sladkosti in bridkosti ljubljene«.

Svojih ostalih 43 let duhovniškega življenja in pisateljskega delovanja pa je Meško preživel v divni lepoti in samoti na Selah. Tu je pisatelj ob vnožju Uršlje gore nemotno ustvarjal svoje književne umetnine.

Pred petimi leti je šel Meško zadnjič sam na pošto v dolino po zavoj knjig, katere mu je nekdo poslal. Bila je zima, ko se je zvečer vračal po hribu navzgor. Moči so mu odpovedale. Ko je omagoval, je vrgel nahrbtnik in stran in se vlekel z vso težavo še sto korakov naprej. Pa so mu noge popolnoma odpovedale in je omahnil v sneg. Nezvestnega in zmurnjenega pa je gospodinja našla v snegu. Zanesli so ga k bližnjemu kmetu v toplo sobo. Proti pričakovanju se je tam zopet zavedel in kmalu opomogel. Drugo jutro je kljub ozeblini maševal, češ da ne bi bil ministrant nevoljen, ko bi tako daleč zastoj prišel! Takšen je bil Meško — obziren, dober, neskončno plemenit! Vse je razdal v svoji dobrotljivosti.

Prevzvišeni mariborski škof, ki ga je pokopal, ga je primerjal v svoji poslovljni pridigi z »Bedakom Martinom«, ki je v svoji dobrotljivosti pozabil naše in razdal vse.

Pred tremi leti sem pisatelja obiskal v spremstvu g. župnika Jaroša Kotnika. Našla sva ga pri pisalni mizi sredi med spisi in knjigami. Vesel je bil najinega obiska. Opomnil sem ga, da sem bil kot dijak pred kakimi 30 leti pri njem.

»Saj res, tam spodaj pri tisti jablani sva se srečala. Ko sem šel v šolo!« Tak spomin je imel pokojni! Ko se jaz okoliščin najinega sročanja nisem nikoli več spominjal, je on še

vse imel v živem spominu. In za Koroško se ja zanimal in vpraševal, kako v tej kako v drugi fari. Ko sem tedaj odhajal od pisatelja Meška, se mi je zdelo, da odhajam od blagega očeta in čutil sem, da gre z menoj blagoslov njegove plemenite dobrote. Pred dvema letoma je Meško padel in si v kolkih zlomil nogo. Od tega časa ni mogel več hoditi. Na vozičku so ga vozili v cerkev, kjer je še vedno maševal in opravljal svojo duhovniško službo. Minuli sv. večer je imel slovesno polnočnico in na sv. dan še drugo sv. mašo. Prvi teden po novem letu je obolel. Čez par dni pa si je zopet opomogel. Toda že 9. januarja je ponovno nastopila kriza. Prepeljali so ga v bolnico v Slovenj Gradec. Tam je čez dva dni za vedno zatisnil svoje blage oči in njegovo plemenito srce je nehalo biti. Počivati pa je izrecno želel v senci božjega hrama na Selah v tisti planinski samoti, katero je v življenju tako ljubil.

V sredo, 15. jan. se je zbrala kljub snežnemu metežu in ledeni burji nepregledna množica ljudi. 87 duhovnikov s prevz. mariborskim škofom dr. Držečnikom na čelu je spremljalo pokojnika iz skromnega selskega župnišča v cerkev. Tam je škof, obdan od svoje duhovščine, daroval sv. mašo zadušnico in je v svojem poslovljnem govoru narisal lik tega za slovenski narod tako zaslužnega moža. Medtem, ko je ledena zimska burja pela svojo čarobno pesem in je stala strnjena selska gmajna vsa potrta ob grobu svojega ljubečega očeta, je legel v grob mož, ki ni poznal sovraštva, ki je znal le ljubiti

in odpuščati, kulturni delavec, ki ni poznal praznika, kateremu je bilo celo življenje trd in nepretirgan delavnik. On in samo on je imel pravico zapisati v svoji najlepši povesti »Na Poljani« stran 146: »najčistejša ostajajo srca onih, ki gredo v vednem delu ali vednem trpljenju skozi življenje.« — Tudi Meško je šel skozi življenje v delu in trpljenju. Zato je pa njegov lik tudi tako čist, njegova beseda tako prožna, njegova misel tako mehka in tolažilna in njegova dobrot, bodisi napisana, ali izživeta kakor razodetje iz onega sveta.

Ob odprtem grobu so se poslovile od pokojnika razne osebnosti, med njimi tudi dekan bogoslovne fakultete v Ljubljani g. dr. Stanko Cajnk.

Tudi koroški Slovenci, duhovniki in laiki, so se poklonili svojemu nekdanjemu dolgoletnemu dušnemu pastirju in narodno kulturnemu buditelju. Mil. g. kanonik Zechner se mu je zahvalil v imenu krške duhovščine in našega ljudstva za vse, kar je Meško v svojem življenju storil in pretrpel za verski in narodni podvig koroških Slovencev.

»Hodil je po svetu modrijan« — tako je zapisal Meško nekoč v svoje povesti »Na Poljani« — »in je opazoval svet in življenje in je iskal velikih čudes ter največje zapiseval v večni spomin.«

Tudi on je šel kot modrijan skozi dolgo dobo svojega devetdesetletnega življenja. Opazoval je svet, opazoval boje in zmage, kreposti in slabosti našega človeka in zapisal je veliko čudes, ki jih je razbral v gubah svoje slovenske domovine in ki bodo v večni spomin svojemu zvestemu sinu!

Kr. Sr.

Ves Jeruzalem je bil pokonci!

(Posebno poročilo za „Naš tednik“ — iz Jeruzalema)

ZA PAPEŽA SE DAN S PRIHODOM NA OLJSKO GORO SE NI KONČAL

Še isti večer je sprejemal razne deputacije in potem je v svoji ponižnosti odšel še na vrh Oljske gore do hiše, kjer prebiva tukajšnji jeruzalemski grški pravoslavni patriarh Benediktos. Bila je to velika žrtev za papeža, saj ta patriarh ni navdušen za kakšno zblizanje z zapadno Cerkvijo in je tako papeža tudi zelo hladno sprejel. Za tem žalostnim obiskom, ob katerem ni našel dobre volje, se je sv. oče podal v cerkev sv. Ane, da obišče melkitškega patriarha; v tem semenišču opravljajo hišna dela štiri naše slovenske šolske sestre. Od tam je odšel v dolino Cedron, kjer je cerkev v nekdanjem vrtu na Getzemani, na kraj Gospodovega krvavega pota. V nabito polni cerkvi je opravil sv. oče enourno spravno pobožnost; ob tej priložnosti so brali Gospodovo trpljenje v vseh vzhodnih jezikih, tudi v ruskem. Odbila je že polnoč, ko je spokorni romar sv. oče spet prišel nazaj v hišo Apostolske delegature. Več žrtev tisti dan sv. oče res ni mogel vzeti nase.

Drugi dan, v nedeljo, 5. januarja ga je čakala dolga pot skozi Samarijo, po isti cesti, kjer je Marija šla k svoji teti v Ain Karim in kjer je Jezus tolikokrat hodil s svojimi učenci v sveto mesto. Papeža je vodila pot v mesto Nazaret, v Galilejo, ki pa leži v izraelski državi. Judje so odprli za to priliko drugače neprehodno in vso z minami in strelskimi jarki zastraženo cesto. Tu je prehod v dolino Ezedrelonsko in se od daleč že vidi moderno na novo sezidano mesto Nazaret. Stari Nazaret leži onkraj hriba. Sv. oče je videl pred seboj goro Gelboe, kjer sta padla kralj Savel in Jonatan in na desni staro trdnjavo kralja Salamona, takozvano Megido. Tu je sv. oče ta uradno sprejela izraelska vlada. Ob prihodu v Nazaret, kraj Jezusovih mladostnih let, je sv. oče najprej maševal v votlini Marijinega oznanjenja in je imel pridigo o „blagih na gori“. Od tam je šel na goro Tabor, kraj Jezusovega poveljanja, v vasico Naim in potem doli h Galilejskemu jezeru, kjer je na severu Gora blagrov in ostanki mesta Kafarnaum. Obiskal je še kraj ob jezeru, kjer je Jezus po svojem

vstajenju prvemu papežu Petru izročil svojo čredo.

Proti večeru tega dne je papež Pavel VI. došel nazaj v Judejo in sicer v izraelski del mesta Jeruzalema, kjer ga je sprejel župan mesta s kruhom in soljo. Potem je sv. oče obiskal kraj, kjer je po izročilu umrla Mati božja in dvorano zadnje večerje. Ta hiša je sedaj last izraelske države; preje je bila mošeja in jo smejo kristjani samo dvakrat na leto obiskati: na veliki četrtki in na binkoštni praznik; drugače pa je hiša prazna in je dvorana zadnje večerje v žalostnem stanju. Žalost je morala napolniti papeževo srce, ko je videl ta nam tako sveti kraj v takem stanju, kajti v kljub vsem prošnjam niti prejšnja muslimanska vlada niti sedanja izraelska nista nikdar hoteli izročiti tega kraja kristjanom v varstvo. Vsa pota v izraelski državi so bila močno zastražena po vojaštvu in izraelski policiji, da ne bi prišlo do kakšnega neljubega incidenta. Tako skoraj nikjer razen v nazaretski cerkvi, na gori Tabor in v Kafarnaumu kristjani niso mogli priti v direktni stik s sv. očetom. Večkrat je ta vprašal: „Kje so pa kristjani?“

Zvečer ob 9.15 tega drugega dne je papež skozi edini prehod med obema državama, takozvani Mandelbaumov prehod, prišel spet v naš jordanški del mesta Jeruzalema. Ljudje so ga tu spet čakali in sicer že od šestih zvečer in na obeh straneh ceste so ga katoliške redovnice pričakovale s palmami v rokah. Vsaj za trenutek so hoteli videti sv. očeta, ko jim ni bilo možno to prejšnji večer.

Na dan sv. Treh kraljev pa je zgodaj zjutraj romal sv. oče na kraj Kristusovega rojstva v Betlehem. Na poti je bilo veliko slavoikov in Betlehemčani so se kosali, kdo bo več naredil za sv. očeta. S koliko ljubeznijo so okrasili svoje hiše, ceste in javna poslopja. Le poslopje pravoslavnega grškega samostana in Konstantinove bazilike, ki je v njihovih rokah, je bilo brez kakega znamenja dobre volje do sv. očeta. Prišel pa je iz Carigrada grški patriarh Atenagoras in ta je zvečer ob desetih posetil papeža v Apostolski delegaturi. Tako je bil vsaj tu „na vrhu“ led med zapadno (latinsko) Cerkvijo in vzhodno (pravoslavno) prebit.

V Betlehemu so čakali sv. očeta že zgodaj zjutraj vsi Betlehemčani, ki so povečini kristjani. Iz Španije je prišlo preko sto dečkov, ki so prinesli s seboj rdeče nageljne, da jih izročijo sv. očetu. Jordanski kralj sam se je pripeljal po zraku s svojim letalom, da spet pozdravi papeža. Poslal je tudi svojo osebno gardo na konjih, tako da je bil res sprejem kraljevski. Težko smo se zrinili skozi majhna vrata v Konstantinovo baziliko, vendar smo jo le na kratko presekali in šli v cerkev sv. Katarine, ki jo imajo v varstvu frančiškani. Ljudje so papeža z veliko ljubeznijo in veseljem sprejeli in so mu pripravi vsesogogoč darove, da mu jih izročijo.

(Konec na 8. strani)

Univ.-Prof. Dr. Dr. Anton Hildkman: 3

Heimliches Europa

EIN HEISSES EISEN

Zu den Sorgen der slowenischen Volksgruppe in Kärnten

(Erschienen in der Zeitschrift für Kultur und Geistesleben „Begegnung“, Köln, 10/1963)

Daß die in Kärnten geübten Praktiken unmoralisch, um nicht zu sagen diabolisch, sind und daß sie nicht dem wahren Interesse Österreichs, zumal im Hinblick auf seine berechnete Sorge um Südtirol, dienen, wird von vielen erkannt. So wandte sich bei einer Vortragsreihe in Graz seinerzeit der Südtiroler Sprecher Dr. Klusemann sehr energisch gegen die „Südmark“-Praktiken der Kärntner Deutschnationalen und die antislowenische Einstellung eines Teiles der österreichischen Presse. Er rief es den Österreichern ins Gewissen: „Es ist umsonst, für die Südtiroler zu kämpfen, wenn Ihr die slawischen Minderheiten in Österreich so behandelnd.“

Dürfen wir hoffen, daß solche warnende und mahnende Worte der Einsicht beherzigt werden und daß aus ihnen die entsprechenden Konsequenzen gezogen werden? Leider finden die Kärntner Slowenen, die durchweg treue Kinder der katholischen Kirche sind, — das religiöse Leben in den slowenischen Teilen Kärntens ist im allgemeinen ausgesprochen gut, während die deutschen Gebiete Kärntens zum Teil schon seit Generationen zu den in religiöser Hinsicht schlechtesten Gebieten Österreichs gehören: religiöse Indifferenz, Liberalismus, Los-von-Rom-Bewegung — bei der Kirche, genauer gesagt bei den kirchlichen

Behörden, nicht die Unterstützung, die man ihnen wünschen möchte. In der katholischen Kirche gilt es doch im allgemeinen als Regel, daß in zweisprachigen Diözesen beide Volksgruppen in der Leitung der Diözese vertreten zu sein haben, daß also, wenn der Bischof der einen Volksgruppe angehört, der Generalvikar normalerweise der anderen anzugehören hat. In Kärnten ist davon nicht mehr die Rede. Vielmehr beklagen sich die Slowenen bitter über die kirchlicherseits — es wird vor allem der Generalvikar Dr. Kadras verantwortlich gemacht — ihnen gegenüber geübten Praktiken; in slowenische Pfarren werden, offenbar systematisch, deutschsprachige Geistliche, die des Slowenischen gar nicht mächtig sind, gesetzt, so daß das Slowenische sogar hier aus den Kirchen verschwindet, während andererseits slowenische Geistliche in die deutschsprachigen Teile der Diözese versetzt werden, so daß sie also für die Arbeit an ihrem eigenen Volkstum verloren sind. Über noch schlimmere Dinge — es würde eine beschämende Liste geben — wird geklagt. Es ist traurig, feststellen zu müssen, daß eine kirchliche Behörde einer ganzen Volksgruppe gegenüber das Germanisierungswerk der Nazis fortsetzen zu müssen glaubt.

Für die Verständnislosigkeit, die hier herrscht, läßt sich schlechterdings nichts als Entschuldigung anführen; erst recht nicht das pharisäische Argument, das man gelegentlich in Kärnten zu hören bekommt, daß doch ein katholisches Interesse vorläge, die Kärntner Slowenen durch möglichst schnelle Germanisierung jeder Gefahr einer Beeinflussung durch ihre Volksgenossen im titoistischen Jugoslawien zu entziehen. Man ist erschüttert, wenn man ein solches Argument, das die ganze Verständnislosigkeit selbst der kirchlichen Stellen enthüllt, zu hören bekommt; der Kampf

gegen das slowenische Volkstum schadet zugleich der katholischen Kirche Kärntens selber; Slowenen, die ihr Volkstum verrieten und Deutsche geworden zu sein glaubten, wurden zumeist ebenfalls religiös indifferent, ja bildeten vielfach den Vortrupp der Los-von-Rom-Bewegung und des Nazismus. Sämtliche Erfahrungen sprechen dafür, daß die Entslowenisierung bisher slowenischer Orte automatisch auch zum Nachlassen des religiösen Lebens führt: „Umsprachungsprozesse“, zumal wenn sie künstlich beschleunigt werden, bedeuten immer eine schwere moralische Gefährdung für jene Gruppen, die von einer Sprache und einer Volkstumszugehörigkeit zu einer anderen übergehen. Politische Regimes kommen und gehen; Volkstum aber ist ein bleibender Wert, der gerade auch der Kirche heilig sein sollte und dessen Adel und dessen Bedeutung auch dann nicht gemindert wird, wenn Teile des Volkes, vielleicht sogar das Gros desselben einem politischen Regime unterworfen sind, das wir aus weltanschaulichen Gründen ablehnen. Der Hinweis auf das titoistische Jugoslawien kann es nicht im mindesten rechtfertigen, daß kirchliche Stellen sich in den Dienst einer Germanisierungspolitik stellen. Wer vollends weiß, wie treu das slowenische Volk in Jugoslawien auch heute, ja gerade heute, an seinem katholischen Glauben festhält — wohl nur in Irland findet man noch so volle Kirchen wie gerade in Slowenien, und das sowohl auf dem Lande wie in den Städten; kein Bevölkerungsteil steht hier zurück, und auch die Jugend sämtlicher sozialer Schichten ist durch die kommunistische Politik keineswegs der Religion entfremdet worden; eher könnte man glauben, daß sie nun erst recht zäh und bewußt sich zur Religion bekennt —, der weiß auch, daß es für Südkärnten keine bessere religiöse Siche-

rung geben kann als die Erhaltung des slowenischen Volkstums.

Hoffentlich wird dies von allen, die es angeht, begriffen, ehe es zu spät ist. Für Österreich sollte es eine Ehrenpflicht sein, das edle und charaktervolle Volkstum der Slowenen nicht um sein heiligstes Gut, seine Sprache, zu bringen, sondern im Gegenteil ihm Sicherheit zu schaffen, daß dies Volkstum, als dessen Treuhänder sich Österreich fühlen sollte, für alle Zukunft bleibt, was es gewesen ist, und das selbst dann, wenn die Unvernünftigen in diesem Volkstum, durch die deutsch-nationale Propaganda irre gemacht, es noch nicht oder nicht mehr begreifen sollten.

Ich wage nicht zu hoffen, daß die Gedanken und Sorgen, zu deren Sprecher ich mich hier gemacht habe, sofort allgemeine Zustimmung finden werden; manche werden vielleicht sogar daran Anstoß nehmen, daß hier von Deutschland aus Stellung bezogen wird zu dem Anliegen einer nichtdeutschen Volksgruppe in einem deutschsprachigen Staat. Ich bitte aber diejenigen, die zu objektivem und ruhigem Denken fähig sind und die sich als Europäer fühlen, doch einmal die Klagen der Südkärntner Slowenen leidenschaftslos und ohne Voreingenommenheit zu überdenken. Daß auf dem heißen Boden Kärntens sofort von einer Einmischung des Auslandes in innerkärntnerische Angelegenheiten gesprochen werden wird, erwarte ich von vorn herein. Da ich jedoch zu denen zu gehören glaube, die ein echtes Europa als einen Bruderbund freier und gleichberechtigter Völker erstehen, in dem kein Volkstum von dem anderen mehr für minderwertig angesehen wird.

(Zaključek prihodnjič)

Navodila za občinske volitve

Od 22. do 31. januarja 1964 so na občinskih uradih na vpogled sezname volilnih upravičencev. V tem času se morajo naši zaupniki prepričati, če so vse osebe, od katerih pričakujemo, da bodo podprle našo listo, v seznamu volilnih upravičencev vpisane. Če kaka oseba ni v seznamu, jo moramo vpisati.

Do najkasneje 9. februarja 1964 (do 13. ure) morate vložiti volilni predlog-listo (Wahlvorschlag). Najbolje je, ako predložimo listo že nekaj dni prej.

Do 20. februarja 1964 je treba sporočiti občinski volilni komisiji volilne priče. Lahko sporočite imena volilnih prič istočasno, ko oddaste volilni predlog, torej našo listo.

KDO IMA VOLILNO PRAVICO?

Volilno pravico ima vsak, kdor je dopolnil pred 1. januarjem 1964 20. leto svoje starosti.

KDO JE LAHKO IZVOLJEN?

Vsak, kdor je dopolnil pred 1. januarjem 1964 24. leto svoje starosti.

KAJ MORA VSEBOVATI VOLILNI PREDLOG - LISTA? (WAHLVORSCHLAG)

Listo je treba oddati do 9. februarja 1964. Predlog mora vsebovati:

1. Ime liste (dvojezično).
2. Ime kandidatov, navedli jih bomo čim več! Dodati moramo rojstno leto kandidata, njegovo rojstno in družinsko ime, njegov poklic ter naslov. Vsi kandidati morajo pisмено izjaviti, da so pristali na kandidaturu. Izjavo priložimo volilni listi.
3. Ime, poklic in naslov osebe, ki vložijo volilno listo in na katero se naj obrača občinska volilna komisija v zadevah predložene liste (Zustellungsbevollmächtigter Vertreter).
4. Volilni predlog mora podpisati najmanj še enkrat toliko oseb, kot jih je zastopanih v občinskem svetu (Gemeinderat). Na vsak način pa poskrbite za več podpisov, kot jih je potrebnih. Tudi pri osebah, ki podpisujejo volilni predlog, je treba navesti obe imeni, poklic, naslov in rojstno leto.

V slučaju kakih nejasnosti se obrnite na Narodni svet koroških Slovencev, Celovec, Viktringer Ring 26 (tel. 04222, 4358).

UKADNE URE

Pisarna Narodnega sveta koroških Slovencev, Kršćanske kulturne zveze in Kmečke-gospodarske zveze je odprta:

ob ponedeljkih, sredah in petkih od 14.30 do 18.00;

ob torkih in četrtek od 8.00 do 12.30.

SELE

(Trije kralji)

Štiri dni so bili naši mladi „trije kralji“ na poti, obiskali so vse hiše razen oddaljenega Zvrhnjega Kota, peli so in bili z eno samo izjemo povsod z veseljem sprejeti in obdarovani. Tako so nabrali nad 2000.—šil. v prid gradnji misijonske cerkve na otoku Madagaskaru.

V nedeljo, 12. jan., pa so drugi „trije kralji“ nastopili na odru farnega doma. Naši vrli igralci so namreč uprizorili Timmermansovo zgodbo „Trije kralji“. Lovce Grega, pastir Jurca in tatinski berač Tinač, vsi trije pijančki brez cvenka, se zmenijo, da pojdejo pet tri kralje, da si ga bodo potem spet lahko privoščili. Res naberejo raznih jestvin in nekaj denarja. V božični noči se zgube v gozdu. Prikaže se jim sveta družina. Od ganotja in iz usmiljenja podarijo ubogi družini vse, kar so nabrali. To dobro delo jim v naslednjih dveh božičih nakloni velike milosti. Po bolnega pastirja Jurca pride Jezušček. Grega, ki se je v pohlepu po denarju zapisal hudiču, se reši te sužnosti po Marijini pomoči. Pa tudi Tinač, ki skaže pomoč popotni Mariji, pride v nebesa. V zadnji živi sliki, ko sta tovariša že pri sveti družini v nebesih, se jima pridruži in vsi trije spet skupno, pa bolj milo in ubrano zapoje pesem v čast božjemu Detetu.

Igra lepo spada v božični čas, je vsebinsko globoka in močna. Igralci so jo občuteno predstavili. Kar čudimo se, da so jo v kratkem času tako dobro pripravili. Udeležba občinstva je bila dovoljna, a igra je zaslužila, da bi bili zasedeni še prazni sedeli.

Veselim se že na prihodnjo igro v puštu, ki nam bo v zabavo in kratek čas.

Pri nas na Koroškem

Cesta Pliberk — Labot

Že nekaj časa sem cestna uprava popravlja oz. izboljšuje cesto, ki vodi iz Pliberka skozi Dob, Zvabek, Suho v Labud. Lani je bila izboljšana približno do Doba, tako da se do tja pride že brez prahu. Lani so začeli graditi v Labudu nov most čez Dravo in popravljati cesto proti Suhi. Med Suho in Dobom bodo, kot je obljubljeno, začeli s popravili letos.

Če danes stojimo ob tej cesti, vidimo po naraščajočem prometu, kako važna je postala ta cesta, katero so še pred 50 leti smatrali za brezpomembno. Že v stari Avstriji je žvabeška občina na vse strani pošiljala prošnje za pomoč, a brez uspeha. Posebno naporni so bili številni klandi; eden najhujših je bil pri Dobu, proti Labudu pa v Močuli in Črešnikov klanec.

Do konca prve svetovne vojne je bila Drava prava prometna cesta. Ves les, ki so ga izvažali, so ga spravili do Drave, nato pa po njej proti Mariboru in nato v Donavo proti Madžarski in Romuniji. Po razpadu Avstro-Ogrske je splavarjenje po Dravi tako rekoč prenehalo. Zato je cesta Pliberk—Labud pridobila na svoji pomembnosti, saj smo morali voziti na železnico v Pliberk ali pa v Labud, če smo hoteli kmečke pridelke oz. les spraviti v denar.

Ob 10-letnici koroškega plebiscita (1. 1930) je zvezna vlada nakazala Koroški 3 milijone šil. Naši deželni poslanci (župnik Poljanec, Krajger in še posebno župnik Starc) so se trudili, da bi dobili kako podporo tudi za to cesto, a dobili smo le nekaj sto šilingov. Občina Zvabek se je posebno trudila, da bi dossegla zgraditev novega skrajšanega dela ceste, ki bi šla od Bošankovega križa čez graben naravnost na Dob. A ni uspela; zato je poslanec Starc bil mnenja, naj napravimo tozadevne prošnje na tedanje stranke: na kršćansko-socialno, na Landbund in na socialnodemokratsko. Prošnji so se res odzvali in nas povabili, da se nekega dne snidemo v Dobu. Prišel je tudi tedanji deželni glavar Kernmaier, inž. Schumi od Landbunda in dr. Zeinitzer od socialdemokratov, dočim kršćanskosocialna stranka ni poslala

zastopnika. Vsi ti so se čudili slabi cesti in pripoznali, da je treba nekaj ukreniti.

Pri Bošankovem križu smo jim razložili naš načrt o skrajšani cesti. Člani te komisije so izjavili, da so oni v načelu za naš predlog, pač pa naj prej pove svoje mnenje še tehnični izvedenec, ki je v tem slučaju bil navzoči dvorni svetnik Harold. Ta pa je sedaj naenkrat izjavil, da je naš načrt slab, da bi težko zgradili novi del ceste, ki bi mogoče niti ne vzdržala, in da bi izvedba načrta bila zelo draga. Z ozirom na to njegovo izjavo so tudi ostali člani rekli, da potemtakem ne bo nič s tem načrtom. Šli so in vse je do danes ostalo pri starem.

Takratna gradnja oz. popravljanje te ceste proko teh klancev je tudi zahtevalo zelo veliko dela in denarja, naše ljudstvo od tega ni imelo skoraj nič, ker so bile vedno iste težave na njej. Tedanji gradbeni vodja je sam izjavil, da bi izvedba našega načrta ne stala najbrž nič več, a bi bilo krajevnim prebivalcem dosti več pomagano.

Tudi sedaj imajo nekaj nov načrt, ki spet ne odgovarja potrebam prebivalstva, posebno ne Zvabekarjem. Kot vemo, je v gradnji podjunska železnica. Po vsej verjetnosti bo ena izmed postaj tudi v Dobu. Zato vsa okolica nujno želi, da bi zgradili do tja našim potrebam odgovarjajočo cesto. Če je denar za tako velik in drag most preko Drave, bo menda še nekoliko denarja za dosti manjši in neprimerno cenejši cestni most! Pravijo sicer, da je načrt za preložitvev oz. popravilo ceste iz Pliberka v Labud že dokončno izgotovljen in da se ne dá predručiti. A tega skoraj ne verjamemo, kajti ko so ga delali, verjetno še nihče ni vedel, da bo tam blizu tekla nova železniška proga.

Upamo, da bodo pristojni činitelji to izpremenjeno stanje upoštevali in enako tudi naše želje in potrebe. To mora vendar vsak pameten človek uvideti, da se je z gradnjo železnice dejansko stanje tudi glode gradnje oz. izboljšave ceste izpremenilo. Pri tem apeliramo tudi na občino Suho, pod katero sedaj spada tudi bivša naša žvabeška občina, da se postavi v bran za naše koristi in potrebe.

DOBRLA VES

(Igra „Dom“)

Kakor vsako leto, nam je tudi letos pripravila farna mladina lepo igro. Postavila se je tokrat z dramo „Dom“, in sicer petega januarja pri Pušniku v Grabalji vesi in na praznik sv. Treh kraljev pa v Dobrli vesi v farni dvorani. Posebno zaslužijo fantje in dekleta, ki so pri igri sodelovali, pohvalo, ker so tudi letos, kakor že prejšnja leta, namenili čisti dobiček obeh prireditelj za katoliške misijone.

Pri obeh nastopih so igralci svoje vloge dobro podali. Ana, Angela, Ivanka, Tine in Krčmar so resne in težke vloge dobro podali. Čeprav po letih še mladi, so pokazali, da spadajo k stari izkušeni gardi dobrolovskih igralcev. Izvrstno se je vživela v svojo vlogo Ana, občudovali smo njeno lepo in gladko izgovarjavo. Škoda, da jo bo igralska skupina Dobrla ves v kratkem zgubila. Na svečnico bo stopila v zakonski stan. Vsi želimo Micki Kimovec, kakor jo kličemo po domače, da bi tudi kot mati in gospodinja svojo življenjsko vlogo tako dobro podajala.

Tudi drugi igralci: Mirko, Škrjanc, Tončka, Tonej in Lojze so se kar korajžno postavili. Tudi senoski in grabljivke, ki so prvič tlačili odrske deske, so kar dobro odrezali in pokazali, da pogum velja. Pri tem naštevanju bi skoraj pozabili na najmlajšega igralca, na našega Stanka. — Ni nam nov, saj smo ga že večkrat videli na odru. Nekateri pravijo, da je začel igrati, ko je prve hlače dobil. Baje so mu tedaj mama spodaj hlače skupaj zavezali. — Dobro se je pokazal naš Stanko v vsaki situaciji in pokazal, da ga niso zastonj poslali na gimnazijo. Obeta, da bo postal izvrsten igralec.

Vsem igralcem kličemo: Še večkrat nas razveselite s kakšno igro. Na pust pa s kakšno prav „fletno“.

ŠMARTEN pri TRUŠNJAH

Dne 11. decembra lanskega leta je preminil v Šmartnu pri Trušnjah Johan Lobnik, pd. Hajnz, v lepi starosti 88 let. Pokopan je bil na idiličnem pokopališču v Šmartnu ob lepi udeležbi sorodnikov in znancev. Počival bo v senci cerkve, za katero je dolga leta očetovsko skrbel kot cerkveni ključar.

V svojem življenju je delal čast sv. Martinu, ki je vzor dobrotelosti, s tem, da je po njegovem vzgledu vršil telesna in duhovna dela usmiljenja. Celi vrsti otrok je bil krstni in birmanski boter. Naj mu bo zato Bog bogat plačnik! Bil je kmet z dušo in telesom ter je z ljubeznijo obdeloval rodno zemljo in se boril za vsakdanji trdi kruh. Ob nedeljah pa je rad segel po slovenski knjigi in naših listih in si tako širil duhovno obzorje.

Blagemu očetu želimo večni mir, sorodnikom pa naše sožalje!

SV. KATARINA PRI ŠMIHELU

Tik nad Šmihelom stoji na ličnem griču romarska cerkev Sv. Katarine, vidna daleč preko Podjune. V minulih časih je cerkev slovela po vsej slovenski Koroški in romarji od blizu in daleč so jo radi obiskovali.

Ko je cerkev leta 1793 ali 1794 po strelu pogorela in so vse v požaru še ohranjene cerkvene dragocenosti, tudi oltarje in kipe bolj ali manj upravičeno razvlekli razni upravitelji beneficija, je izgledalo, da do skrajnosti obubožana in porušena cerkev ne bo nikdar več nanovo vstala. Pa je božja Previdnost poslala šmihelski fari v osebi župnika Valentina Kusterja vnetega obnovitelja dušnopastirskega življenja, ki je pastiroval v Šmihelu od leta 1851 — 1863.

Njegovi neutrudljivi vnemi se je zahvaliti, da je zbral sredstva za pozidavo do tal porušene cerkve Sv. Katarine. Leta 1857 je bila zgradba končana in 4. oktobra istega leta je dobila cerkev celo nove zvonove, ka-

Naše prireditve

V a b i l o

na koncert z zanimivo burko, ki bo v nedeljo, dne 26. januarja 1964 v farni dvorani v St. Ilju ob Dravi.

Prisrčno vabi

farna mladina.

VABILO

Slovensko prosvetno društvo Danica v St. Vidu v Podjuni priredi v nedeljo, 26. 1. 1964, ob 4.30 pri Voglu v St. Primožu igro

»Micki je treba moža!«

Vsi vljudno vabljeni!

VABILO

Prosvetno društvo na Radišah priredi v nedeljo, 26. 1. 1964, pustno igro »Vdova Rošinka«, ki bo ob 1/23. uri popoldne v dvorani pri cerkvi.

Med odmori lepo petje.

K obilni udeležbi vabijo igralci.

VABILO

Farna mladina iz Železne Kaple priredi v nedeljo, dne 26. 1. 1964 ob 1/28. uri zvečer pri Šosterju v Globasnici igro

Požigalec

Lepo vabljeni!

V o g r č e

Farna mladina v Vogrčah priredi v nedeljo, 26. januarja, ob pol treh popoldne in ob sedmih zvečer veselo pravljico igro v 4 dejanjih

JURČEK

Spisal Pavel Golia

Prisrčno vabljeni tudi iz okolice!

Katoliška podeželska mladina Šmihel pri Pliberku uprizori v nedeljo, 26. januarja 1964, ob pol treh popoldne ljudsko igro v treh dejanjih

»Razvalina življenja«

pri Ilgu v Kazazah.

Vsi lepo vabljeni!

tere je blagoslovil naš odlični rojak, konzistorialni svetnik in doka Kašpar Albrecht, sin znane Albrehtove družine v Repljah.

Desetega oktobra 1858 je škof Slomšek blagoslovil novo dozidano cerkev. Sv. Katarina si pa od svojega požara ni več prav opomogla in je ostala do danes revna podružniška romarska cerkev. Njeni oltarji in vsa notranja oprema niso nobena umetnina, še manj kaka dragocenost!

Za časa pastirovanja g. župnika Piceja je dobila cerkev sicer velikanski zvon, težak 2600 kg. Pri vsem tem pa je cerkev v teku časa začela zunaj in znotraj propadati in danes njeno stanje naravnost kriči po raznih nujnih popravilih. Tako je minulo leto padla odločitev, da se Sv. Katarina v več etapah uredi in popravi. Delo je prevzela tvrdka Grossnegger v Celovcu in se obvezala, da bo za vsoto 40.000 S popravila streho, popleskala stolp in napravila vsem predpisom odgovarjajočo strelodovno napravo. Dasi je bila minula jesen lepa, tvrdka Grossnegger zadnjo točko svojega delovnega načrta v letu 1963 v celoti le ni mogla več izvesti. Strelodov je moral biti položen na leto 1964.

Da je Sv. Katarina kot romarsko svetišče in naravno mikavna točka zelo priljubljena, je razvidno iz dejstva, da sta obe občini, bistriška in blaška, v katerih območju cerkev leži, pokazali po svojih predstavnikih zanimanje za popravilo, pa tudi za kritje stroškov, ki bodo šli gotovo v več sto tisoč. Blaška občina je šmihelskega g. župnika po enem svojih odbornikov celo opozorila, naj se vložijo prošnja za občinski prispevek k tekočim cerkvenim popravilom. Dne 1. avg. 1963 je župni urad Šmihel pod številko 191 zaprosil občino Blato za primerno denarno podporo. Naša vloga pa je ostala nerešena in je obvisela verjetno kje v kakem predalu, ali pa je padla celo v koš.

VOGRČE

(Igri: »Mala pevka« in »Razvalina življenja«)

Dva lepa obiska smo imeli v decembru, ki sta nam prinesla kulturni užitek. 15. decembra je Kat. prosvetno društvo »Rož« iz St. Jakoba gostovalo s spevoigro »Mala pevka«. Šentjakobčani so že naši stari znanci in četudi so tako daleč od nas, radi pridejo k nam. Tretjič so prišli, enkrat pa je sneg preprečil, da niso mogli semkaj »Desetim bratom«.

(Dalje na naslednji strani)

Pri nas na Koroškem

VOGRČE (Nadaljevanje s 4. strani)

„Mala pevka“ je po besedilu že bolj zastarela igra, toda vsebina, ki tako gane človeška srca, ne more biti zastarela. Sentjakobčanom moramo priznati, da so iz igre iztisnili največ in nam jo podali tako dostojno in lepo, da je nas gledalce igra povsem prevzela in ganila do solz. Čutili smo za igro dobrega režiserja, ki je znal črtati in krajšati, oblikovati igralce in dal v tragično igro veliko življenja.

O igri smo že brali, ko so jo 1. decembra uprizorili v št. Jakobu. Tudi pri nas so igrali dvakrat, popoldne in zvečer in je tako imelo mnogo več ljudi priložnost videti igro, ki pokaže podobno kot „Genovefa“ zakonsko ljubezen in zvestobo in kako prav pesem najde in zopet poveže ločene in trpeče v srečno družinsko skupnost. Igra je zato prav primerna za advent.

Vsem igralcem in režiserju se zahvaljujemo za petje in igranje. Ko bodo še kaj pripravili, jih zopet radi povabimo!

Na Silvestrovo pa je gostovalo pri nas Kat. prosvetno društvo iz Smihela s Finžgarjevo dramo: „Razvalina življenja“

Pred kratkim umrli slovenski pisatelj Franc Finžgar nam je dal štiri igre: „Divji lovec“, „Naša kri“, „Veriga“ in „Razvalina življenja“. Postale so najbolj privlačne narodne igre in šle preko vseh naših odrov. Tudi v Smihelu so jih že uprizorili. Če je igra zopet prišla na smihelski oder, je znamenje, da je vedno aktualna in privlačna.

V zadnjih dveh igrah prikazuje Finžgar naše kmečko življenje pred zadnjo svetov-

menimo, ko vedno bolj pijejo pivo in najdemo polno „Gösser Bier“ steklenic po poljih in gozdovih, kaj šele okrog hiš. Neki tujec, ki je prišel od daleč semkaj na Koroško, je dejal, da se mu zdi najbolj značilno za Koroško, da vidi povsod ležati pivske steklenice. No, vsaj vidi naš življenjski standard, ko pijemo drago pivo in ne mošt ali poceni mleko.

Tudi ni nič posebnega, če predolgo čez polnoč pijejo kje iz teh steklenic in se potem stepejo. Pri nas ni policijske ure, no, in če kdo razgraja, pa potem škodo ima in manj denarja. Včasih je to tudi dobra šola.

Kar huda nesreča je zadela cestarja Klemen Ulrich. Tako nesrečno si je zlomil nogo, da je že tri tedne v bolnici in še za Božič ga niso spustili domov, kakor je pričakoval on in družina.

Požar si letos sploh ni upal v Vogrče, ko imamo tako moderen nov dom požarne brambe in letos bodo dobili gasilci še nov gasilni avto.

Lani smo izgubili pet faranov: štiri mesece starega Petrovega Stanka, dva 78-letnika: Šulnovega očeta in Cerabovo mater, Privaznikovega očeta v 60. letu in Pavla Kropiunika v 69. letu.

Za nove farane je bila pa slaba letina. Tolažimo se s tem, da je bilo leta 1962 zelo dobro in da bo letos zopet boljša letina.

Z novim letom smo priključeni v veliko plibersko občino. Z radovednostjo, pa tudi s strahom čakamo, kako se nam bo sedaj godilo: bolje ali slabše. Ali bomo enakovredni ali manjvredni kot „purgarji“. Kakš-

ne ceste in poti nam bo pripravila nova občina, kako bo s šolo. Upajmo na vse dobro, saj slabo itak rado samo pride. Srečno novo leto vsej novi pliberski občini!

LOG OB VRBSKEM JEZERU

V petek, dne 17. 1. proti večeru je izbruhnil ogenj v leseni baraki Raimunda Knesa in popolnoma vpepelil stavbo. Radi hitrega razširjanja plamena se je le malo oprave in obleke moglo rešiti. Posesnik je imel v tej baraki pralnico in sušilnico za perilo, ki je vse zgorelo. Ker je bil le nizko zavarovan, ima precejšnjo škodo. Požarna bramba Loga ves in Vrba sta obvarovali z gašenjem sosedne stavbe. Tudi je prišla celovška poklicna požarna bramba, kateri pa ni bilo več treba pomagati gasiti.

GLOBASNICA

Ob pričetku novega leta se navadno daje pregled farne statistike minulega leta. Letos smo izvedeli, da se je preselilo lani v lepše življenje 9 faranov, med drugim kot najstarejša 84-letna Barbara Mekjak, ki je svojo mladost preživela na sončnih višavah pri Ripelnu, visoko pod vrhom Pece, zadnja leta pa v dobri oskrbi hčerke Šelije, pd. Pleschkarnig v Globasnici, ter Jaka Volavčnik v Podjuni, nekdanj vnet delavec pri domačem izobraž. društvu. Naj počivajo v božjem miru! — Luč sveta pa je zagledalo 12 Globašanov, 9 fantov in tri deklice! Naj rastejo in se razvijajo zdravi in v veselje staršem ter vse fare! — Porok smo imeli osem, nekaj tudi izven fare. Med drugim se je poročil pri Gospe Sveti Pajančičev Stakel s Hrastovo Micko. Kakor čez noč sta si zgradila tudi že novo hišico tik pred vznožjem naše Pece. Čestitamo!

Zvezni občni zbor Koroške dijaške zveze (KDZ)

Utrdimo skupnost!

Dne 21. 12. 1963 se je vršil občni zbor KDZ v prosvetni dvorani Mohorjeve hiše. Predsednik Joško Tischler je pozdravil častne goste, predvsem tajnika NSKS prof. dr. Reginalda Vospornika in tajnika KKZ Hanzija Gabrijela ter zastopnika policije. Dvorano so napolnili srednješolci višjih razredov ter visokošolci z Dunaja in Gradca.

Po pozdravu predsednika so delegati enoglasno izvolili za voditelja občnega zbora Franca Koncilja, ki je vestno vodil volitve in poročila. Kot tretja točka so sledila poročila odbora. Predsednik Joško Tischler je v svojem poročilu omenil, da je bilo v preteklem letu sodelovanje med visokošolci in srednješolci veliko prešibko in da je sploh osrednji odbor malo občeval. Upravičil je to s tem, da so visokošolci pač krajjevo ločeni in da je tako bilo sodelovanje zelo ovirano. Veseli pa smo bili poročila predsednika srednješolcev Matevža Grilca, ki je poročal o zares obširnem in uspešnem delovanju srednješolske veje:

»Srednješolski odbor je v preteklem letu povabil vrsto predavateljev v svojo sredo in v svojih predavanjih so nam orisali ti razne pereče probleme, posebno vprašanje slovenskega ljudstva na Koroškem. V počitnicah se je vršil počitniški sestanek na Kalšiču v Selah, kjer smo se pogovarjali o svetovnem nazoru. Glavni predavatelj je bil prof. Jože Peterlin iz Trsta. Ob tej priliki se je predsednik zahvalil gospodarju na Kalšiču, da vedno nudi prostor na razpolago. »Razen tega so srednješolci pripravili vesel pustni večer, kjer smo se zavrteli ob zvokih »Veselih študentov«. V preteklem letu je KDZ vpeljala tudi razne odseke, in sicer politični, športni in dramski, ki so vsi zelo uspešno delovali vsak na svojem področju.«

To je kratak izrez poročila predsednika srednješolcev.

Nato je blagajnik Müller Jože podal svoje poročilo o denarnem stanju in pri tem se posebno zahvalil NSKS za denarno podporo, ki jo je nudil KDZ. Trenutno stanje blagajne je, kakor je poročal, zopet kritično, kajti le težko je kriti izdatke z dohodki.

Nato je v imenu preglednikov podal Habernik Jože poročilo in predlagal razrešnico staremu odboru, katero je občni zbor enoglasno sprejel.

Nato so se vršile volitve. Predloženi sta bili dve listi. Z ogromno večino je bila izvoljena prva lista, in sicer:

predsednik Smolle Karl,
podpredsednik Warasch Filip
nadaljni odborniki: Uznik Erik, Wernig Micka, Fern Ivko, Greiner Hubert in Jank Ela.

Za preglednika sta bila izvoljena enoglasno Müller Jože in Greiner Hubert. Volitev sossvea pa je poveril občni zbor odboru.

ŠPORT:

Smučarji, pozor!

V nedeljo, dne 26. 1. 1964 bo ob 11. uri popoldne na Šentjanskih-Rutah veleslalom, pri katerem bodo letos sodelovali tudi gostje iz Slovenije. Prijave je treba poslati na naslov: SV Šentjanž, gostilna Gabriel; zadnje prijave sprejememo do 25. 1. do 16. ure.

Razgovor skupinskih vodij bo 25. 1. zvečer ob 20. uri v gostilni Gabriel. Prav tako bo tudi proslava zmagovalcev ob 15. uri pri Gabrielu.

Selski smučarji v letošnji sezoni!

Z zadnjim občnim zborom katoliške mladine v Celovcu se je v nadvse ugodnem znamenju za selsko društvo začela nova sezona 1964. Požrtvovalni in nesebični predsednik selskega društva Feliks Ogris se je letos še prav posebno potrudil za nadaljnji podvig selskih smučarjev. Tako je s svojim posredovanjem dosegel, da je talentirani Maks Pristovnik bil sprejet prav v prvi kader najboljših koroških smučarjev. Odlično pa je rešil tudi finančne probleme društva (več parov smuč, ter podpore za druge smučarske potrebščine). Povod za to dobrodušno pomoč so bili lanski uspehi naših mladih smučarjev. Tako je sodelovalo v lanskoli sezoni 106 Selanov na dvajsetih tekmah.

Poglejmo malo njihove uspehe: 7-krat najboljši čas dneva, 22-krat prvo mesto, 9-krat drugo ter 9-krat tretje mesto. Pri teh podatkih pa še niso prišteti številni uspehi Pristovnika. Žel je uspehe pri mladinskem prvenstvu Avstrije v Obertraunu, Dachsteinu, sodeloval na olimpijski progi pri preizkušnji avstrijske mladine (Jugendtestrennen OeSV), nadalje se je udeležil mladinskih tekmovalij na Višarjah med zastopniki Koroške, Slovenije in Videmske pokrajine ter zasedel skupno z Majerjem, Heidlerjem kot moštvo prvo mesto. Vrh tega je vozil dvakrat najboljši čas dneva pod Košuto in s tem deklariral znane koroške „zvezde“, kot Pochheima in dr. Za uspehe so skrbeli še Ojzel Hanzl (Union — koroški prvak), Hermi Uznik, Maks in Anton Oraže ter Tomi Roblek v splošni skupini; pri juniorjih Erik Uznik in Maks Stern, pri mladini Tomi Pristovnik in Kristl Ogris. Najbolj ponosni pa smo na Šolarje, kot na Erika Travnika, Huberta Ogrisa ter Karlija Pristovnika. V skupini starejših je večkrat pokazal svoje znanje tudi učitelj Anton Hibernik.

Kot že omenjeno, so nadarjeni šolarji nam res v veliko veselje in nam dajo v bodočem mnogo upati. Pred kratkim se je udeležil tečaja v Bad Kleinkirchheimu Erik Travnik. Izmed 28 udeležencev, ki so bili vsi iz zgornje Koroške, se je on pri zaključnih tekmah vrnil prav med prve štiri v kombinaciji slaloma, veleslalomu in smuka. Vodja tečaja, Sepp Ortner, ki se je z njim pomenil tudi lahko v slovenščini, je bil z njegovim znanjem in še posebej z vedenjem izredno zadovoljen.

Pretekli teden je bil tudi Tomi Travnik na tečaju in sicer na Osojščici (Görlitzen). Tudi on se je izkazal med svojimi sošolci trgovske šole kot najboljšega, kar je tudi dokazal z vsako zmago v slalomu in veleslalomu. S tem se je kvalificiral, da gre kot zastopnik trgovske šole na srednješolska prvenstva v Haus Enns.

Podobno se je tudi Maks Pristovnik udeležil v krogu koroških „velikanov“ tečajev v Mallnitzu, na Goldecku. Prvo preizkušnjo pri slalomu na Golici (Koraln) 6. 1. je prav dobro prestal, saj je dosegel v skupini juniorjev odlično 2. mesto za Mayerjem in tako deklariral svoje najbolj nevarne nasprotnike kot Heidlerja, Trojerja, Zirknizerja, oba Martinjaka i. dr.

Istčasno je tekmovalo 8 Selanov v Šmohorju. Izmed teh so se najbolj odlikovali Maks Oraže (11.), Hermi Uznik (16.) v splošnem zaporedju; pri juniorjih je bil Erik Uznik 5., pri mladini pa Kristl in Hubert 6. oz. 8. Vsi so imeli slabe štartne številke in tako pri teh slabih snežnih razmerah že popolnoma kopno progo. Njihovi uspehi so res po-

(Nadaljevanje na 8. strani)

Puch-, Sissy-, Ponny- in Mobylette-mopede
motorna vozila, ženska, moška in mladinska
športna kolesa v veliki izbiri — po najnižjih
cenah — naročite pri domači trrdki

Johan Lomšek
TIHOJA 2, P. Dobrla ves — Eberndorf
Telefon 04237 246

Zahtevajte cenike! Ugodni plačilni pogoji!

no vojno, ki ga razjedajo predvsem tri napake: medsebojni prepir in sovraštvo, napuh, grabežljivost in neusmiljenost bogatih gruntarjev in pa pijančevanje. Kot požežski župnik je imel Finžgar priložnost spoznavati te napake in vso nesrečo, pogubo, ki jo rode. Finžgar je hotel biti v igrah predvsem duhovnik, vzgojitelj in zato so igre poučne in vzgojne, ker kažejo nesrečne posledice grehov. Namesto cvetočega, zdravega življenja ostanejo le „razvaline življenja“.

Za igri „Veriga“ in „Razvalina življenja“ je Finžgar vzel snov iz resničnih dogodkov, ki jih je doživel v župniji Sora na Gorenjskem. Razvalina življenja je napisal kot župnik v Trnovem l. 1920.

Igra je precej težka, ker je manj zunanjega dejanja, pa mnogo psihološkega razvoja, duševno in telesno propadanje človeka. Vloge zahtevajo trde gorenjske kmečke značaje, ki jih bolj mehki koroški značaj težko upodobi. To opazujemo pri vseh Finžgarjevih igrah na naših odrih.

Hvalevredno je že to, da so se smihelski društveniki lotili te kulturno vredne igre. Četudi sodeluje bolj mlajši rod igralcev, so se igre lotili z vso resnostjo in požrtvovalnostjo (že to, da so imeli vaje v nezakurjeni dvorani!). Naučili so se dobro vloga, tudi tisti, ki so včasih to manj upoštevali. Uspeh tudi ni izostal. V Smihelu je bila dvakrat polna dvorana in tudi v Vogrčah na Silvestrovo. Vsi igralci so se dobro odrezali in jih moramo po vsej pravici pohvaliti. Vidi se tudi, kako igralci iz začetnih težav rastejo v dobre igralce, seveda če so vaje in režiser in igre, pa seveda dobra volja in požrtvovalnost.

Igra naj bo v počastitev pisatelja Finžgarja, pa tudi v dokaz, da hočemo še vedno kulturno delovati, četudi so razmere za kulturno delo vedno manj ugodne. Je že lepo, če imamo na Silvestrovo namesto običajnega norenja kulturno igro. Poskrbljeno pa je bilo tudi, da je imela mladina še po igri v farni dvorani pošteno zabavo, po kateri ne boli glava.

Preteklo leto je bilo še kar mirno in zadovoljivo. Letina je bila boljša kot smo se preje bali, za sadje se tudi vedno manj

Pozor! Izredno nizke cene!

Flanelaste srajce za moške	S 59.-	49.-	39.-
Poplinaste srajce za moške	S 79.-	69.-	
Puloverji za ženske	S 109.-	89.-	59.-

vse to v priznani dobri kakovosti pri

Textil Janssch
= DAS HAUS DER GUTEN QUALITÄT =
KLAGENFURT VÖLKERMARKTERPLATZ 1

Mladini v zagovor

Vse gre čez mladino, jo obsoja in nad mjo obupuje: „Ah, ta današnja mladina, ki nima nobenih manir in spoštovanja... itd.“

Mladina pa o sebi ne misli tako porazno. Res ni vse najboljše, a vendar mislijo, da tudi nekoč ni bilo vse tako rožnato, kot to slikajo starejši. Zato se branijo ali pa vobče stare pesmi o „lepih starih časih“ vobče več ne poslušajo, ker kratkomalo ne verjamejo...

Toda, recimo, da je bilo včasih marsikaj boljše. Pa se vprašajmo, zakaj ni danes več tako in kje je temu vzrok in krivda!

Kje naj se nauči mladina poštenja in dostojnosti? Doma? Doma je mladina vedno manj in če je doma, nimajo starejši zanj časa. Treba je hitro delati, dan in noč, poleg kmetije še v tovarni, da si morejo opremiti moderno stanovanje ali nabaviti avto, kot ga imajo sosedovi... Kratkoterminalo: za mladino ni časa.

Potem se mladina premisli in se preda športu ali pa se podi po cestah. Tam najde novo družbo, ki gotovo ni najbolj krepostna. Mladina postane dobesedno brez doma — brezdomna.

Predno torej zabavljamo čez mladino, se potrudimo nekoliko pomisliti na vzroke nje malovrednosti in verjetno se bomo vzdržali zabavljanja. Mladini je treba najprej dati možnosti, kajti ona bi rada marsikaj vedela, a ji nihče ne pove o tem in onem resne, stvarne, zadovoljive besede...

Torej roko na srce in brez zabavljanja! Če je kdo kriv, so k temu mnogo pripomogli razni strici, tete in tudi oče in mati. Vsi ti se naj vprašajo, kako se pred mladino vedejo, kako svojim otrokom odgovarjajo na razna vprašanja in zlasti v koliko so se zavedali, da je vsako njihovo dejanje v otrokovi duši zapustilo globoke sledi. Saj velja, da je mladina podoba v zrcalu, je odsev, odmev in nadaljevanje svojih staršev!

Se vedno velja tista starodavna ugotovitev o Janezku, ki pravi: Cesar se Janezek ni učil, Janez ne zna! Janez ni kriv, Janezek še manj. Kriv je stari Janez, kriva je stara Neža, ki morda danes obupuje nad to pokvarjeno mladino.

Mnogi tožijo, da jih mladina noče več poslušati. Seveda, če imamo za njo samo moralne nauke in še te v strogo zapovedovalni obliki. Sodnikov in zapovednikov mladina ne mara. Ona hoče prijateljev, ki jih razumejo in se jim s srcem približajo. Mladina predobro čuti, kdo se z ljubeznijo zanima za njo. Temu odpre svoje srce in ga tudi posluša.

Zlasti pa je mladini odvrtna generalna obsodba: Z današnjo mladino ni imeti opravka... kam bo to privedlo. Kdor se takim sodbam pridružuje, ta nosi največjo krivdo, da mladina hodi po svojih potih. Pa naj je to oče, mati, stric ali boter in morda še celo učitelj ali duhovnik...

ZA MLADINO IN PROSVETO

Življenje je boj

Vse življenje je polno nasprotij, med katerimi se jasno očitujeta dve skrajni sili: zlo in dobro. Kakor luč preganja neizprosno temo, tako si stojita v nepopustljivem nasprotju dobro in zlo. Saj eno izključuje drugo.

Tako je tudi v življenju človeštva vobče in vsakega človeka posebej. Posebno pa je temu boju izpostavljen človek, ki hoče biti svetlim načelom zvest. Vemo, da so načela življenjska vodila, ki temeljijo na resnici, pravici in dobroti. Krivičnost, laž in zlo tega sveta človeku načel niso naklonjeni. Tak človek v svetu ne bo veljaven in spoštovan, marveč pogosto zaničevan in zapostavljen.

Popolnoma zgrešeno pa bi ravnal človek načel, če bi klonil ali se umaknil v za-

klonišče in tako ubežal iz fronte življenja. Za pravično stvar trpeti, doprinasati žrtve in se neustrašeno boriti, je upravičeno, častno in dosledno.

Ze svetopisemski trpin Job je tožil: „Človekovo življenje na zemlji je vojska“. Za njim pa ponavlja poganski Senaka: „Vivere militare est — živeti pomeni bojevati se“. Njima se pa še pridružuje veliki Goethe, ko pravi: „Ko sem postal človek, sem postal bojevnik.“

V zmaterializiranem svetu velja načelo, da si življenje olepšamo in izognemo vsaki žrtvi. Načela pa zahtevajo žrtve in posebno še danes. Zato se mladina ne bo pustila ostrašiti, marveč se bo postavila v bojno vrsto za ideale!

Žalostna zgodba današnjih dni

Kdo je Catherine Spaak? Povprečna igralka, ki je dosegla slavo le zato, ker je brez sramu razkazovala svojo mladost v filmih, ki so bili vedno prepovedani mladostnim gledavcem. Prvi film, v katerem je nastopila, lko je bila malo več kot otrok, je doživel ostre kritike in polemike. Bil je to film „Sladke prevare“, s katerim je ime Catherine Spaak postalo znano občinstvu. In temu filmu so sledili drugi, vsi z enako predrzno snovjo.

Ko se je Catherine pred enim letom poročila, kljub nasprotovanju svojih staršev, sem se nehote vprašala, koliko časa bo trajal ta zakon. Vendar takrat ne bi bila mislila, da bo doživel svoj žalosten konec po komaj desetih mesecih. Znano je, da je Catherine ugrabila svojo malo hčerko Sabrino in se z njo podala proti francoski meji, da so jo tu ustavili policaji in jo spet vrnili v Rim. Kako je komaj sedemmesečno dete preživelo vse dolge ure potovanja? Ali je sploh kaj jedlo? Mati je skrbela samo za to, da je kadila cigareto za cigareto, da je podila od sebe časnike in fotografe. Trdila je, da je Italija dežela pošasti. Vendar je v zadnjih letih živela samo tu. Tu je dosegla slavo; tu se je poročila; tu je postala katoličanka (in to je najbolj žalostna stran vse zgodbe: zakaj se je sploh spreobrnila h katoliški veri? Zakaj je za svojo spreobrnitev napravila toliko reklame, kot bi bila to velika javna zmaga?)

Kako je mogla Catherine napraviti vse to, kar je napravila? Težko je razumeti nekatere stvari. Toda eno je gotovo: popolnoma je pozabila na krščansko moralno, na katoliško vero, katere — sedaj je to jasno — ni nikoli doumela. Catherine sovraži vse to, kar je staro. Ko ji je nekoč mož poklonil darilo za njen god, je rekla: „Nemogoče mi je živeti z možem, ki urejuje svoje življenje po svetnikih v koledarju.“ In o božiču je rekla: „Božič se mi stedi. To je primerno za ljudi, kakršni si ti,“ — vedno obrnjena k možu.

S svojimi osemnajstimi leti Catherine misli, da lahko zaničuje vse to, kar je bilo v svetu že davno prej, preden se je ona rodila. Vendar, za vse njene napake moramo iskati razloge tudi drugje; njeni starši so ločeni. Catherine je rasla in bila vzgojena po brezverskih in nemoralnih načelih; oče se je vedno posmehoval tradicijam, navadam, resnim življenjskim pravilom. Hčerka je lahko počenjala, kar je hotela. In tako se je tudi zgodilo, da je čakala otroka, ko še ni bila poročena. Tedaj je oče začutil dolžnost, da ji nudi „dober nasvet“: ni treba, da se poroči; Fabrizio Capucci je Italijan in v Italiji ni razporeke. Navsezadnje pa ni nič tako hudega imeti otroka, četudi nisi poročena. In Catherine je naredila ravno nasprotno od tega, kar ji je svetoval oče: poročila se je.

Toda ni poteklo mnogo mesecev, ko so

začeli časnikarji pisati o majavosti tega zakona in sicer med snemanjem filma „La noia“. Otrok je bil komaj rojen, toda to ni cviralo matere pri ljubimkanju s partnerjem Buchholzom. Začeli so se rušiti temelji, ki niso bili sicer nikdar trdni. Fabrizio Capucci je postal ljubosumen. Groza za mlado Catherine! Kaj pa je ta egoistična pravica nad ženo? Zakaj neki mora biti žena zvesta? Kaj pa je zvestoba? Tega Catherine ni mogla razumeti in morda ne bo nikoli.

Tako je prišlo do žalostnega konca tega zakona. Toda najbolj žalostno je to, da je tu mlada, nedolžna žrtev, ki bo najbolj kruto čutila posledice brezsrčne neodgovornosti mlade, častihlepne matere. Prav to je najbolj patetična stran celotne zgodbe, ki je v zadnjih časih polnila strani v ilustriranih revijah.

(Kat. gl. — Miranda Zafred)

Iz filmskega sveta

„Dober film“ na Predarliskem

Akcija „Dobrega filma“ je tudi v Avstriji dosegla lepe uspehe. Odgovorni činitelji, med katerimi so zlasti katoliški vzgojitelji, se predobro zavedajo tudi pri nas, da je treba filmu posvečati več pozornosti in ga skušati usmeriti v boljše smer. Tudi na drugem zasedanju sedanjega cerkvenega zbora so škofje v posebni shemi obravnavali vedno bolj pereči problem sodobnih sredstev obveščanja. V to področje spada poleg tiska, televizije tudi film.

Med avstrijskimi pokrajinami je zlasti na Predarliskem dosegel „Dober film“ lepe uspehe. Vseh kino-podjetij na Predarliskem je štirinajst in od teh je sedem podjetij sprejelo v svoj program tudi akcijo dobrega filma. Največ zaslug za ta uspeh ima dosedanj vodja akcije prof. Julij Bohle, ki se je že dosedaj ves posvečal kulturnemu delu na Predarliskem. V načrtu imajo tudi načrtna filmska predavanja in diskusije po kinodvoranah za oblikovanje mladine po poklicnih stanovah.

Romani v filmu

Današnji film preživlja hude preizkušnje in mora zato iskati poti, da se ohrani. Pri tem so filmski strokovnjaki ugotovili, da so filmi, ki so narejeni po svetovnoznanih romanih, še najbolj privlačni. Med filmskimi producenti in režiserji je zadnje čase prava tekma, kdo bo dobil dovoljenje, da sme posneti na platno roman, ki si je osvojil svetovni knjižni trg. Tako se je zgodilo tudi z romanom Tomasa di Lampedusa: „Leopard“, ki opisuje razmere med propadajočim plemstvom na Siciliji. Roman je prejel mednarodno priznanje in je izšel že v mnogih prevodih, med drugim tudi v avstrijski založbi Donauland. Film „Leopard“ je prejel lansko leto v Cannesu veliko nagrado.

Henrik Sienkiewicz:

4

OBLEGANJE

Jasne gore V službi Najsvetejše

Zgodovinska slika iz švedsko-poljske vojne

„Od kod imaš to novico?“ je vprašal o. Kordecki.

„Zadnjo noč sem prenočeval v Krušinu. Tja sta dospela Vajkard Vreščovič in cesarski poslanec Lisola, ki se je vračal z brandenburškega dvora in je potoval k švedskemu kralju.“

„Kralja švedskega ni več v Krakovu,“ je odgovoril na to prior ter presunljivo uprl svoj pogled v gospoda Kmitica.

Toda gospod Andrej ni povesil pogleda in je nadaljeval: „Ne vem, ali je tam ali ne... Vem samo to, da je potoval Lisola k njemu, a Vreščovič je bil poslan, da zamenja spremstvo in ga spremlja dalje. Oba sta se v moji navzočnosti pogovarjala po nemško, ne da bi se kaj ozirala name, ker nista mislila, da razumem njihov govor. Jaz pa znam nemško že od mladih nog tako dobro kakor poljsko. Iz tega pogovora sem torej posnel, da je Vajkard svetoval, naj zajamejo samostan ter se polasté zakladnice, za kar je že dobil dovoljenje od kralja.“

„In to si slišal, gospod, na svoja lastna ušesa!“

„Kakor tu stojim.“

„Naj se zgodi volja božja!“ je rekel mirno duhovnik.

Kmitic se je prestrašil. Misli je, da duhovnik imenuje voljo božjo ukaz švedskega kralja in da ne misli na odgovor, zato je rekel osuplo: „V Pultusku sem videl cerkev v švedskih rokah. Vojaki so igrali karne v svetišču božjem, na oltarjih so bili sodi piva in nesramne ženske z vojaki.“

Duhovnik je venomer gledal vitezu naravnost v oči. „Čudna stvar,“ je rekel, „odkritost v resnici ti gledata iz oči...“

Kmitic je vzplamtel. „Naj se zgrudim mrtev na tla, če ni res to, kar govorim!“

„Vsekakor so to važne vesti, o katerih se je treba posvetovati. Gospod, dovoli, da pokličem sem nekoliko starejših očetov in nekoliko žlahčičev, ki stanujejo sedaj pri nas in nas podpirajo v teh groznih časih s svojimi nasveti. Gospod, ali dovoliš?...“

O. Kordecki je odšel in se čez četrte ure vrnil s štirimi starejšimi očetmi.

Kmalu nato so vstopili gospod Rožič-Zamojski, mečnik šleradski, resen človek; gospod Okielnicki, vielanski praporščak; gospod Peter Čarnecki, mlad vitez z groznim vojaškim obrazom, podoben hrastu po rasti in sili, in nekoliko žlahčičev različne starosti. O. Kordecki je predstavil gospoda Babiniča z Zmudze, nato pa ponovil vsem Kmitičeve novice. Oni pa so se vsi zelo čudili in začeli zvedavo in nezaupno meriti gospoda Andreja. Ko pa ni nihče povzel besede, se je oglašil o. Kordecki: „Bog varuj, da bi obsojal tega viteza, da ima slab namen ali da laže, toda vesti, ki jih je prinesel, se mi zdé tako neverjetne, da sem smatral za svojo dolžnost, da jih skupaj

pretresemo. V najboljši volji se je mogel ta vitez motiti ali slabo slišati ali slabo razumeti ali so ga morda kakri krivoverci nalašč spravili na slabo sled. Če se napolnijo naša srca z bojaznijo, če se izzovejo v svetem mestu nemiri, če bi se ovirala pobožnost, bi bila zanje neizmerna radost, ki bi se ji nihče ne hotel odreči.“

„Zdi se mi, da vse to odgovarja resnici,“ je odgovoril o. Nieškovski, najstarejši v zboru.

„Najprej je treba vedeti, če ta vitez sam ni krivoverec?“ je rekel Peter Čarnecki.

„Katoličan sem kakor ti, gospod!“ je odgovoril Kmitic.

„Treba je presoditi vse okoliščine,“ je pripomnil gospod Zamojski.

„Okoliščine so take,“ je rekel o. Kordecki, „da sta Bog in najsvetejša njegova Porodnica nalašč poslala na sovražnika slepoto, da doseže mero svojih krivic. Sicer bi se nikdar ne upal dvigniti meča nad to svetišče. Ni zmagal te ljudovlade z lastno silo, njeni sinovi so mu sami pomagali pri tem. Toda dasi je naš narod nizko padel, dasi brodi po grehu, je vendar tudi v samem grehu meja, katere bi si ne upal prestopiti. Svojega kralja je zapustil, ljudovlado je odstopil, toda svoje Matere, svoje Polkoviteljice in Kraljice vendar ni prenehal častiti. Zasmehuje nas in se nam roga sovražnik ter poprašuje, kaj nam je še ostalo od nekdanih čednosti. A jaz mu odgovarjam: vse so izginile, vendar je nekaj še ostalo, zakaj ostala je vera in češčenje najsvetejše Device; na tem temelju se da sezidati tudi drugo. In jasno vidim: ko bi le ena švedska krogla oškrcnila te svete zi-

dove, tedaj bi se najtrdozratnejši odvrgli od Svedov; iz prijateljev bi se izpremenili v sovražnike ter bi proti njim dvignili svoje meče. Toda tudi Svedje imajo odprte oči in razumejo to dobro... Zato se ne bodo, ako jih Bog, kakor sem omenil, ni nalašč udaril s slepoto, nikdar drznili udariti na Jasno goro, zakaj ta dan bi bil zanje začetek njihove nesreče in naše pokore.“

Kmitic je osuplo poslušal besede o. Kordeckega, ki so bile obenem odgovor na to, kar je govoril Vreščovič proti poljskemu narodu. Toda otresel se je osuplosti in govoril sledeče besede: „Čemu, častiti oče, ne bi verjeli, da je Bog udaril sovražnike s slepoto? Le pogledimo njihovo ošabnost, njihovo lakomnost po posvetnem blagu, pogledimo neznosni pritisk in davke, kakršne nakladajo celo duhovnikom, in kaj lahko bomo razumeli, da se ne bodo ustrašili nobene svetokraje.“

O. Kordecki ni odgovoril Kmiticu naravnost, temveč se je obrnil k vsemu zboru in nadaljeval takole: „Ta vitez pravi, da je videl poslanca Lisola, ko je potoval k švedskemu kralju; kako je to mogoče, ko imamo vendar od krakovskih sobratov zanesljivo vest, da kralja ni več v Krakovu, ker je takoj po padcu Krakova odpotoval v Varšavo.“

„Ni mogoče,“ je odgovoril Kmitic, „a najboljši dokaz zato je, da čaka, da se mu podajo in poklonijo čete, ki stojé pod gospodom Potockim.“

„Poklone ima sprejemati v kraljevem imenu general Douglas,“ je odgovoril duhovnik, „tako mi pišejo iz Krakova.“

P * I * S * A * N * O * B * R * A * N * J * E

MATEVŽ RAINER:

MOJI SPOMINI

Bravce opozarjamo, da preberejo še enkrat zadnji odstavek iz številke 3, ker bodo na ta način lažje dobili zvezo z nadaljevanjem zapiska.

Meni je bil Peter Markovič zato zelo hvaležen. Rekel mi je: „Ti si mi preskrbel mnogo dela in sem ti hvaležen. Meni je šlo včasih precej slabo, kot marsikateremu umetniku. Sedaj Petra še malokdo pozna, a boš videl Tevž, ko bodo Petrove kosti že davno strohnele, bodo ljudje rekli: 'Ta Peter je bil pa dober slikar.'“ In res je tako!

Blizu naše hiše stoji tak križ, ki ga je Peter poslikal. Ko gre tu popotnik, ki to umetnost razume, obstoji in ogleduje — ter vpraša, kdo je to slikal. Posebno se zanimajo za to umetnost izobraženci-letoviščarji. Le škoda, da so bili za časa nacizma na teh znamenjih vsi slovenski napisi zamazani in deloma tudi slike poškodovane. Pri našem križu smo besedilo obnovili, ki ga je naredil slikar Jerina. Za one križe na vasi, na katerih so bili napisi tudi izbrisani, sem pa prosil g. župana, da naj pusti to obnoviti, a se ne upa, ker se boji, da bi bili napisi še enkrat izbrisani. Torej še zmerom nismo varni pred poškodbami! Mogoče, da se bodo nekoč nacistični duhovi le pomirili, potem bi bilo prav, da bi dobil Miklavov križ zopet stari napis. Ker je od poškodbe že nad 20 let, ne vedo mnogi za to besedilo. Da ne bi na to pozabili, bom pripisal. Pri Kristusu v ječi je bilo: „Glejte, človek!“ pri sv. Mariji: „Blagoslovljena si med ženami!“ pri sv. Stefanu: „Gospod, ne prištevaj njim tega v greh!“ pri sv. Petru: „Pasi moje ovce!“

Slika sv. Stefana je za spomin našim rajnim dušnim pastirjem in sicer dekanu Stefanu Singerju in župniku Stefanu Bayerju. Slika sv. Petra pa spomin na Petra Schneiderja na katerega zemlji stoji Miklavov križ.

Ker sem po težki bolezni le počasi okreval, sem začel premišljevat, da bi šel v kakršnokoli šolo. Igranje na gosli, ki sem si ga za silo prisvojil, je sicer lahko, a od same godbe posebno na deželi človek ne more živeti. Leta 1902 sem napravil prošnjo za sprejem v kmetijsko šolo v Celovcu, ki je bila tedaj edina na Koroškem. Bil sem sprejet. Bilo nas je 25. Od teh je bilo pet rojenih Slovencev in od teh petih le dva, ki sva se upala priznati za Slovence. Zraven mene je bil dobri in mirni Matevž Senk iz Jezerskega, brat že umrlega dekana Senka, ki je pokopan v St. Jakobu v Rožu. V mojem letniku je bil tudi Lorenc Plasch iz Žihpolj, fant bistre glave. Potem še Robert Sima iz St. Tomaža in pa Mihael Feinig iz Sveč. Vsi ti so vsled njih zmožnosti potem

zasedli pomembna mesta v javnem življenju.

Ko sem prišel v to šolo, sem vzel tudi gosli seboj, kajti pokazalo se je, da kar znaš, je nekaj vredno. Naš pomočnik Lederbauer doma v Zgornji Avstriji, veren mož, je zvečer večkrat rekel, da naj kaj zagođem. Ubogal sem ga in zaigral nekaj naših pesmi. Ugajale so mu, kajti tedaj ni še bilo kakih avtomatov, še manj pa radia in televizije.

V internatu je bilo še nekaj šolarjev, ki so znali igrati instrumente. Tako je znal Tschernig iz Wolfsberga na klarinet, drugi na otre in tretji na flavto. Sin blagajnika Trosta, ki je obiskoval gimnazijo, se je tudi učil gosli. Omenim, da je ta oče Trost vodil internat in nam je dajal tudi hrano. Kuhala je njegova žena odlično.

Vodstvo šole je izvedelo, da je v šoli nekaj godcev, in poskrbelo, da nas je učil vsak teden po dvakrat na večer tedanji povodja g. Hildebrand. Bil je izvrsten godec. Z nami je godel violončelo. Po končani šoli pred Veliko nočjo 1904 smo imeli poslovnimi večer v restavraciji „Glocke“, kjer smo peli in godli. Jaz sem godel prve gosli, kar se še danes čudim. Je pač šlo kakor je moglo. Saj so bili udeleženci z nami zadovoljni, kar je največ vredno.

V šoli smo se z Nemci še precej dobro razumeli. Tu pa tam je skušal kdo ozmerjati s „Čuši ali Vindišarji“, a sem nekoč Bergerju iz Gunktala prav ostro povedal.

MAŠKERADA

*Rezka šla je uštric v paradi
s tujim drugom v maškerađi.
Kdo ob njej bil mož je v maski?*

*In v dvorani na plesišču —
kot na odru v gledališču
so papirnati okraski*

*jo povili — kakor z darom —!
z lepim njenim pustnim parom.
Ni se mogla jih znebiti.*

*Z njim se morala je vvesti
k mizi, slaščico z njim jesti
in šampanjc šumeči piti.*

*Ko je polnoč odzvonilo —
čudo se je prigodilo —
mogla ni srca umiriti...*

*Celi svet je z njo zarajal.
Led je v srcu njej se tajal — —
v »maski on« jo boža, boža...*

Drugič se ni več upal. Pa se jih tudi nisem bal, ker sem mnoge v učenju večkrat prekašal. Tedanji učitelj Kohlert — bil je tajnik kmetijske družbe — me je le redkokrat kaj vprašal. Ko je včasih cel razred vprašal, pa da ni vedel nihče odgovora, je rekel: „No, pa ti povej!“ Ker sem imel srečo, da sem vsakokrat vedel, je rekel parkrat: ta bo naš slovenski potovalni učitelj. Samemu se mi je zdelo: ti imaš pa res več sreče kot pameti!

Po končani kmetijski šoli sem ostal dve leti doma in tu pomagal. Na jesen leta 1904 je prišel v našo vas mežnar in organizator iz Škofič Zdravko Ferlič in nas fante povabil k petju. Rekel je, da bi bil on pripravljen dvakrat tedensko priti v St. Ilj k vaju. To je bila želja g. Stefana Singerja, tedanjega župnika v Logi vesi, da bi se mladina izobraževala. Bili so to fantje: Kobanov Jozef in Rudolf — v tej družini so bili vsi dobri pevci, tudi dekleta so potem zmerom pomagala pri raznih igrah — potem Filijev Jozef, ki je tudi še med živimi, a je že 7 let bolan. Dalje njegov brat Albin, Lipejev Hanzej v St. Ilju in njegov brat Jozef, Klemen in Lavrič v St. Ilju in moj bratranec Franc in jaz.

Sobo za naše učenje nam je dal na razpolago brezplačno posestnik Jakob Šaler, pd. Kovačič, ter nas celo, ko so prašiče klali, bogato pogostil.

Bilo je ob Novem letu. Bili smo pevci zbrani pri Miklavčevi gostilni v St. Ilju, ter tam prepevali pesmi. Med gosti je bil tudi Jožef Šaler, pd. Martin na Trebinji. Ta je bil brat prej imenovanega Jakoba. Imel je veliko podjetje, namreč uravnavo

*Zdaj skrivnostna, topla sila
jo je z njim v objem združila —
v zarji — z njo — je bila loža.*

*Maske svoje sta odvzela
in se še in še objela —
on bil žarek, ona roža...*

*Že je ura tri odbila —
K njima dama je stopila —
žena, iskajoč si moža...*

*Rezka v grozi vztrepetala
ko brez maske je spoznala,
da je goljufana roža...*

*Oj ti pust, ti pust presneti!
več ne moreš me ujeti
v mašker lažni grad zakleti!*

*Rezka, k lahkovernim teci
dečvam in jim reci:
»Lažnim maskam ne verjeti!« M. H.*

Kmitič je umolknil; ni vedel, kaj naj odgovori.

„Dopuščam pa,“ je nadaljeval duhovnik, „da švedski kralj ni hotel videti cesarskega poslanca in je nalašč uredil tako, da se ne sestane z njim. Saj Carolus rad naredi tako: naglo pride, naglo odide; jezi ga pri tem cesarsko mnenje, torej rad verjamem, da je odšel ter se naredil, kakor da ne ve nič o poslančevem prihodu. Manj se čudim, da mu je bil poslan naproti s spremstvom gospod grof Vreščovič, tako znamenita oseba, ker je morda hotel s tem prikriti pravi povod in poslancu olepšati pot. Toda kako naj verjamem, da bi grof Vreščovič takoj odkril svoj namen baronu Lisoli, ki je vendar katolik ter naklonjen nam, vsej ljudovladi in našemu izgnanemu kralju.“

„Nemogoče!“ je rekel o Nieškovski.

„Tudi meni ne gre to v glavo,“ je pripomnil gospod mečnik sieradski.

„Vreščovič je sam katolik in naš dobrotnik,“ je rekel drugi pater.

„In ta vitez pravi, da je slišal to na lastno ušesa?“ je vprašal osorno gospod Peter Čarnecki.

„Pomislite, gospodje, tudi to,“ je dodal prior. „Imam zaščitno pismo od Karola Gustava, da sta samostan in cerkev varna pred vsako zasedbo.“

„Priznati je treba,“ je rekel resno gospod Zamojski, „da si te vesti nasprotujejo med seboj. Za Švede bi bila poguba, a ne korist, če udarijo na Čenstohovo; kralja ni, torej ni mogel Lisola potovati k njemu; Vreščovič se mu ni mogel zaupati; dalje on ni krivoverec, marvoč katoličan, ne sovražnik

samostanu, temveč njegov dobrotnik; če-tudi bi ga satan zapeljal k napadu, bi si vendar ne upal napasti proti kraljevske-mu povelju in zaščitnemu pismu.“

Tu se je obrnil h Kmiticu: „Torej kaj odgovoriš na to, vitez, in čemu in s kakšnim namenom hočeš prestrašiti častite očete in nas vse?“

Kmitič je stal kakor obtoženec pred sodiščem. Na eni strani se ga je polasčal obup, zakaj če mu ne verjamejo, bo postal samostan plen sovražnikov, na drugi strani ga je bilo sram, ker je sam vedel, da vsi pomisleki govore proti njegovim novicam in da ga lahko smatrajo za lažnivca. Ob tej misli se ga je lotevala jeza; vzbujala se je v njem prirojena razburljivost, igralo je užaljeno samoljubje, vzbujal se je nekdanji napol divji Kmitič. Toda boril se je sam s seboj, dokler se ni premagal. Oborožil se je s potrpežljivostjo in ponavljajoč v duši: „Za grehe moje, za grehe moje!“ je odgovoril z izpremenjenim obrazom: „Kar sem slišal, to ponavljam: Vajkard Vreščovič ima ukaz napasti samostan. Kdaj ne vem, toda mislim, da se zgodi to v kratkem... Jaz svarim, a na vas, gospoda, pade odgovornost, če ne boste poslušali!“

Na to je odgovoril gospod Peter Čarnecki s poudarkom: „Počasi, vitez, počasi... Le ne dvigaj svojega glasu!“

Potem se je obrnil gospod Peter Čarnecki k zbranim: „Dovolite mi, častiti očetje, da stavim temu prišlecu nekoliko vprašanj...“

„Gospod, nimaš pravice, da me žališ!“ je zakničal Kmitič.

„Nimam tudi najmanjše volje,“ je odgovoril hladno gospod Peter. „Toda gre za samostan in Najsvetejšo Devico, za njeno stolico. Zato moraš, gospod, odložiti vsako razžaljenje za vedno ali pa vsaj za nekaj časa, zakaj prepričan bodi, da se ti povsod postavim... Gospod, ti prinašaš vesti, mi pa jih moramo preizkusiti, kar je v redu, in se ti ni treba čuditi; če pa nočeš odgovarjati, bomo mislili, da se bojiš, da bi se zagovoril.“

„Dobro! Izprašuj, gospod!“ je rekel Babinič skozi stisnjene zobe.

„Torej, gospod, praviš, da si z Zmudže.“

„Da.“

„Ti prihajaš, da bi ti ne bilo treba služiti Švedom in Radzivilu?“

„Da.“

„In vendar so tam takšni, ki mu ne služijo in stoje ob strani domovine, so prapori, ki so odpovedali pokorščino, je gospod Sapieha; čemu se nisi pridružil njim?“

„To je moja stvar.“

„Aha! Tvoja stvar!“ je rekel Čarnecki. „Torej mi lahko odgovoriš na druga vprašanja?“

Roke gospoda Andreja so se tresle, oči so se zapičile v težki medeni zvonček, ki je stal na mizi pred njim, in s tega zvončka so prihajale na glavo vprašujočega. Mikala ga je blazna, nepremagljiva volja, da zgrabi ta zvonček in ga trešči v glavo gospoda Čarneckega. Nekdanji Kmitič se je vedno bolj povzdigoval nad pobožnim in skesanim Babiničem. Toda premagal se je še enkrat in dejal: „Vprašaj!“

„Če si z Zmudže, moraš vedeti, kaj se

drave in trgovino z lesom. Pozneje je bil tudi župan. Ta večer je imelo izobraževalno društvo Rožica v St. Jakobu zborovanje, ter nato petje in igro. Šaler Jos., ki smo ga izvolili pri pevskem in izobraževalnem društvu za predsednika, nam je pravil: Pojdimo sedaj v St. Jakob, boste pa še vi tam kaj zapeli. Šli smo čez Dravo, ki je začela zmrzovati. Ko smo prišli v St. Jakob, je bila dvorana v Narodnem domu že nabito polna. Spominjam se še na razne narodne delavce kot župnika Mateja Ražuna, Kobentarja, Ibovnika, starega Štikra, deda in očeta, letos prerano umlega Jozefa Štikra, potem pevce Habnarja, Antoniča, Martinjaka, Mežnarja (Lepušica) Korparka i. dr. Ti so nas začelnike v petju daleč prekašali. Naša glavna pesem, ki je še udarila, je bila: „Tri ure hoda je sama voda“ in ta napoved se je pri nas Dravcih uresničila. Okrog polnoči gremo proti brodu v Dravljah domov. Ko pridemo tja, je brodar Nac dvomil ali bo mogel pri tem mrazu nas prepeljati čez Dravo. Rekel je: „Pa stopite v ladjo, a ne vsi, ampak samo polovica!“ Odpeljal jih je, a komaj so dosegli levi breg. Pripeljal se je z velikim strahom nazaj, a nas, večinoma Poljance, pa že ni upal več prepeljati. Kaj naj sedaj naredimo, smo rekli? Ne kaže drugega kot poskusiti v Pušpačah priti čez Dravo. Šli smo gor za Dravo dobre pol ure in klicali na Reki brodarja Habnarja. Ta se je po dolgem klicanju in zvonjenju — ta je imel za klicanje pripraven zvon — oglasil, na žalost, nam je zaklical, da se v takem mrazu in srežu ne upa voziti. Sedaj pa ni kazalo drugega, kot iti še k višje obstoječemu brodu in sicer k Šercu v Loče, levi breg, tudi zopet dobre pol ure hoda. Tu nabijamo na zvon in kličemo, a žal zopet zastoj. Tudi ta brodar Tevž se ni upal priti po nas. Sedaj čisto obupani in premraženi, nismo imeli drugega izhoda, kot iti proti Rožku in od tam čez most in odtod po stezi ob Dravi navzdol proti Ločam. Steza je bila deloma gladka in ker je bila nevarnost, da ne bi kdo zdrknil v mrzlo vodo, smo se oprijemali raznega grmovja in ker nismo videli kakšno da je, smo zagrabili tudi za bodičasto češminje i. dr. Marsikateri je dobil, posebno tisti, ki ni imel dobrih rokavic, precej krvave roke. Šele, ko smo prišli pod Kripnjakom na cesto, smo začeli drug drugemu tožiti, ko nas je minul strah, in smo bili po triurni hoji že takorekoko doma. Očitno smo si sami, zakaj smo peli „tri ure hoda je sama voda,“ saj smo sami krivi te triurne hoje ob vodi. Doma so nas s skrbjo pričakovali, ker niso vedeli, kje hodimo. Vsakokrat ko smo to pesem peli, smo se spomnili tiste hoje „tri ure hoda, je sama voda.“

(Dalje prihodnjič)

godu na dvoru izdajice. Imenuj mi te, kateri so mu pomagali pri pogubi domovine, imenuj mi polkovnike, ki stoje na njegovi strani.“

Kmitič je pobledel kakor cunj, vendar je imenoval nekaj imen.

Gospod Čarnecki je poslušal in rekel: „Imam prijatelja, kraljevega dvorjana, gospoda Tizenhavza, ki mi je pripovedoval še o enem, najznamenitejšem. Ali ne veš nič o tem velelopuvu?“

„Ne vem...“

„Kako to? Ali nisi slišal o onem, ki je razlival bratsko kri kakor Kajn? ... Ali nisi slišal, ko si vendar z Zmudže, o Kmiticu?“

„Častiti očetje!“ je zdajci zakničal gospod Andrej, tresoč se kakor v mrzlci. „Naj me vprašuje duhovna oseba, to vse prenesem... Toda pri živem Bogu, ne dopuščajte, da bi me plemič še nadalje mučil! ...“

„Daj mu mir, gospod!“ je rekel o. Kordecki, obrnivši se h gospodu Petru. „Tu ne gre za tega viteza.“

„Samo še eno vprašanje!“ je rekel gospod mečnik sieradski. In obrnivši se h Kmiticu, je vprašal: „Gospod, nisi pričakoval, da ne bomo verjeli tvojim novicam?“

„Kakor je Bog v nebesih!“ je odgovoril gospod Andrej.

„Kakšno nagrado si pričakoval zanje?“

Mesto odgovora je Kmitič mrzlično pogreznil obe roki v majhno vrečko, ki mu je visela na trebuhu, ter izvlekel iz nje dve pesti biserov, smaragdv, turkusov in drugih dragih kamnov.

(Dalje prihodnjič)

Ves Jeruzalem je bil . . .

(Nadaljevanje s 3. strani)

Sv. oče je v votlini Jezusovega rojstva opravil sv. mašo. Imel je tudi nagovor in sicer o miru in ljubezni ter se je nato kmalu poslovil, ker ni hotel motiti pravoslavnikov, ki so ta dan začeli praznovati svoj Božič.

V Jeruzalemu je Pavel VI. še obiskal latinski patriarhat, kjer je sprejel vse, ki so ga hoteli videti. Ob pol dveh popoldne se je pa že poslovil od Jeruzalema in odhiti naravnost v glavno mesto Aman, kjer mu je priredil jordanjski kralj prisrčno slovo.

Bilo je to zgodovinsko romanje prvega papeža v Sveto deželo in Bog teh žrtev in teh molitev ne bo zavrgel, darovanih v najboljši volji za zedinjenje: „Da bi bila kmalu ena čreda in en pastir . . .“

Ko je pristalo zlato-belo letalo na rimskem letališču je bil ves Rim zunaj na cesti, da pozdravi sv. očeta. Strah, ki je prevladoval med Rimljani, da bodo tu na vzvodu srditi „Amoniti“ papeža ubili, je bil čisto neosnovan. Arabci, muslimani kakor kristjani smatrajo celotno Palestino za svojo deželo in za svojo domovino in gledajo na razdelitev Svete dežele v dva dela za veliko krivico, prizadejajo jim od veselih leta 1948. Zanje je zapadni del (izraelska država) okupirana domovina. To krivico je kralj Hussein tudi naglašal ob tem papeževem obisku, vendar je papež tega bolečega vprašanja ni direktno dotaknil, le naglaševal je mir in spravo. — L.

MAJI OGLASI

Domačo volno, odlično za smučarske nogavice in palčnike, dobite v trgovini Woll- und Strickbar (nasproti kapucinske cerkve) v Celovcu - Klagenfurt.

RAZNO
80 % naših odjemalcev so žene! Žene vedó, kod se ugodno kupuje! V Celovcu v trgovini Sattler, Klagenfurt, Heuplatz. Prodaja ostankov moških srajc, posteljnine in barhanta. — Edinstvena prilika!

Kvalitete in ceno ne odloča portal! Toplo perilo, tople volnene izdelke, toplo posteljino vam nudi ob zimski odprodaji trgovina Sattler, Celovec - Klagenfurt, Heuplatz.

Pletilne stroje in volno le v strokovni trgovini Woll- und Strickbar (nasproti kapucinske cerkve) v Celovcu - Klagenfurt.

MESALNE STROJE ZA BETON že od 1850.— šil. dobavlja povsod **JOŽEF PERNE**, Klančec, p. Galizien/Knt. — Galicija.

Nainovejše kmetijske stroje, štedilnike, pralne stroje, gospodinjske potrebnosti

ugodno in na obroke pri

HANS WERNIG

KLagenfurt, Paulitschgasse (Prosenhof)

Talne obloge (Bodenbeläge) dobavi oziroma polaga

PODJUNSKA TRGOVSKA DRUŽBA
bratje RUTAR & Co.

Dobrla ves-Eberndorf tel. 04236-281

SELSKI SMUČARJI V LETOSNJI SEZONI

(Nadaljevanje s 5. strani)

hvale vredni, če pomislimo, da so si jih morali priboriti v konkurenci 140 tekmovalcev.

12. januarja pa so se Selani razdelili na 3 skupine: Na Osojčici je zasedel Maks Pristovnik 5. mesto; v Patergassenu so sodelovali naši najmlajši med najboljšimi koroškimi šolarji — Erik Travnik je bil četrti, Oto Ogris 14.; tretja skupina pa je tekmovala v Gradesu, zopet je bil Maks Oraže, ki letos vozi posebno zanesljivo in odlično z zadnjo številko 184 v splošnem zaporedju 11.

Najlepši uspeh za začetek sezone pa so Selani slavili letos pri „Kralju Matjažu“ na Peci. Nad 100 tekmovalcev je sodelovalo pri veleslalomu, ki je bil nekoliko sličen smuku. Navzočih je bilo tudi 15 gostov iz Slovenije, s katerimi so selski smučarji takoj navezali prijateljske stike. Povabili so jih tudi, da pridejo v Slovenijo tekmovali! Kot osmi je šel Maks Pristovnik na čez 2 km dolgo in zelo zahtevno progo, katero je prevozil s presenetljivim časom; premagal je juniorje za več kot 5 sekund, v splošnem zaporedju pa celo zasedel drugo mesto. Premagal je vse carinike in sploh vse ostale iz koroškega kadra, ki so bili navzoči. Samo Promberger, ki je tokrat imel izreden dan, je bil za komaj 8 desetink sekunde boljši od njega. Mladinci pa so poskrbeli še za nadaljnja presenečenja: Knistl Ogris je zmagal, Pristovnik Tomi je bil tretji in Hubert Ogris 4. V splošnem zaporedju pa so bili Maks Oraže 10., Onton Oraže 12. in Tomi Roblek 13. — vsi še pred gosti iz Slovenije, razen enega.

Naslednjo nedeljo pa gre večina v Št. Janž, razen Pristovnika, ki se mora udeležiti obvezne tekme v Vierhüttenlauf in Erika Travnika, ki mora sodelovati tudi pri obvezni tekmi za šolarje v Gradesu.

SMUČARSKÉ TEKME V ŠT. JANŽU

Minulo nedeljo so na Rutah tekmovali domači smučarji in sicer starejši in mlajši fantje. Dekleta tokrat niso tekmovala. Precej se je zboljšal v stilu mladinec Štefi Gabriel, ki je vozil drugi najboljši čas. Če bi ta mladinec imel več časa za treniranje, bi bil brez dvoma eden najboljših v Rožu. Gabriel Hanzek (lanski zmagovalec) je letos razočaral. Izpuštel je vrata bil diskvalificiran, (onemogočen). Najboljši čas dneva je vozil zmagovalec Engelbert Rath.

SLOVENSKE ODDAJE V RADIU

PONEDELJEK, 27. 1.: 14.15 Poročila, objave. Pregled sporeda. — Kar po domače . . . Peli in igrali bodo: Engelbert Laussegger, Rožanski trio, Oktet pevskega zbora Jakob Petelin-Gallus, Združena pevka zbora SPD „Bilka“ — Bilčova in SPD „Gorjanci“ — Kotmar ves ter Kvintet iz Slovenjega Plajberka. — 10 minut za športnike. — 18.00 športni obzornik, katerega piše in govori Mirko Bogataj. — **TOREK, 28. 1.:** 14.15 Poročila, objave. — Komedijanti v odrski luči in na dnevi svetlobi (I.) Marijan Rus pripoveduje anekdote iz teatarskega življenja. M. Rus je bil član ljubljanske, zagrebške in dunajske državne opere. — **SREDA, 29. 1.:** 14.15 Poročila, objave. — Kar želite, zaigramo. — **ČETRTEK, 30. 1.:** 14.15 Poročila, objave. — Polke in

Daruj za tiskovni sklad!

Beli tedni kot tudi zimska razprodaja

od 25. januarja do 15. februarja

V VELETRGOVINI

Josef Freisitzer, Ferlach - Borovlje

weisse woche

Bombažaste frotirke	19.80	13.80	9.80
Bombažaste kopalne frotirke	89.—	69.—	
Prevleke za odeje	149.—	109.—	73.80
Rjuhe, prave velikosti, obrobljene	73.80	43.80	
Posteljne garniture			
(Prevleke za 1 pernico 130x190 cm, 2 blazine 60x80 cm)			
Bombažaste kuhinjske brisače	5.90	2.90	
Bombažaste modre brisače		6.80	
Ia polplatnene kuhinjske brisače		9.80	
Bombažaste brisače		9.80	
Bele tkanine in blago za posteljno perilo od		7.90	
Tkanine za zavese, potiskane,			
bombažni etamin	16.90	11.90	10.80
pikčasti krep		26.80	16.80
Oksenske zavese iz diolena 63.—	47.25	31.50	15.75
Oksenske zavese „Fabella“			
iz bombaža		318.—	240.—
iz diolena	358.—	324.—	185.—
Posteljno perje		51.—	19.50
Blazine, velikost 60x80 cm	76.50	49.80	47.50
Pernice, velikost 130x190 cm	435.—	325.—	298.—

Od 25. januarja
do 8. febr. 1964

GÖC KAUFHAUS forum
KLagenfurt, Bahnhofstrasse 37

valčki . . . Igra ansambel Borisa Franka, znan pod imenom Zadovoljni Kranjci. Poje Danica Filiplič. — Iz ljudstva za ljudstvo . . . (Lužnik — Tkalec) I. del. — **PETEK, 31. 1.:** 14.15 Poročila, objave. — Novice, ki jih zbira Blaž Singer. Od petka do petka po naših krajih in pri naših ljudeh . . . — Zena in dom. — **SOBOTA, 1. 2.:** 9.00 Od pesmi do pesmi — od srca do srca. — **NEDELJA, 2. 2.:** 7.30 Duhovni nagovor. — 8 pesmijo in glasbo pozdravljamo in voščimo.

Izredno

znižane cene!

Edinstvena priložnost

nakupa pri

ZIMSKI

INVENTURNI

RAZPRODAJI!

Prepričajte se sami!

L. Maizner

Klagenfurt-Celovec Alter Platz 35

Radlmayr BELI TEDEN!
pomaga varčevati

RADLMAYR
BELJAK — VILLACH

Velika zaloga žimnic, zaves, talnih oblog in raznih drugih vrst blaga za opremo sob

Plačilne olajšave!